महालेखा परीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

डोर मुकाम, बैतडी

अ.छा.वे.

फोन:०१-४२५८१७४
०१-४२६६०३४
फयाक्स:९७७-१-४२६२७९८
पो.ब.नं. : १३३२८
बबरमहल, काठमाडौं

पत्र संख्या:२०७५।७६ च.नं.३८

मितिः २०७५।०६।०८

विषयः **लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन ।**

श्री प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतज्यू,
शिवनाथ गाउँपालिका,
बैतडी, प्रदेश नं. ७ ।

लेखापरीक्षण ऐन, २०४८ अनुसार त्यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को विनियोजन/राजस्व/धरौटी/अन्य कारोबारको आर्थिक विवरण तथा सोसँग सम्वन्धित कागजपत्र र विवरण परीक्षण गरी मिति २०७५।०६।०८ मा छलफल पश्चात् तयार गरिएको पाना ३३ को प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसैसाथ छ । प्रतिवेदनमा उल्लिखित व्यहोराका सम्बन्धमा आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को दफा १९(१) बमोजिम ३५ दिनभित्र फछ्र्यौट गरी सम्परीक्षण गराउनु हुनेछ । उक्त समयभित्र फछ्र्यौट गरी सम्परीक्षण नगराएमा ऐनको दफा १९(३) बमोजिम कारबाहीका लागि लेखा उत्तरदायी अधिकृतलाई जानकारी गराइने व्यहोरा निर्देशानुसार अनुरोध गर्दछु ।

(कुलचन्द्र भण्डारी)
निर्देशक

बोधार्थ तथाकार्यार्थः
श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,
सिंहदरवार, काठमाडौं :- प्रतिवेदन संलग्न छ ।

श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय,
बैतडी :- प्रतिवेदन संलग्न छ ।

Scanned by CamScanner

आर्थिक कारोबारको स्थिति

कार्यालय र स्थानः शिवनाथ गाउँपालिका, वैतडी ।

आर्थिक वर्षः २०७४।७५

	नाम	कार्यरत अवधि		बेरुजू रकम
		देखि	सम्म	
कार्यालय प्रमुखः	कमल प्रसाद भट्टराई	२०७४।४।१	२०७४।७।२९	५,४७,६०,५७२।३
	भास्कर दत्त अवस्थी	२०७४।७।३०	२०७४।९।१३	
	लोगराज भट्ट	२०७४।९।१४	२०७५।३।३२	
लेखा प्रमुखः	भारप्कर दत्त अवस्थी	२०७४।४।१	२०७५।३।३२	५,४७,६०,५७२।३

स्थानीय संचितकोष : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ वमोजिम शिवनाथ गाउँपालिकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायताको आधारमा तयार गरिएको बजेट एबं सशर्त अनुदानबाट प्राप्त रकम समेतको आधारमा गरिएको खर्च समावेश भएको आयव्यय हिसावको आर्थिक वर्ष २०७४।०७५ को समग्र संचित कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्न वमोजिम रहेको छ :

२०७४।०७५ को आय व्यय विवरण

	आय तर्फ			व्यय तर्फ	
सि.नं.	विवरण	रकम	सि.नं.	विवरण	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी		१	चालु खर्च	
	क) नगद			क)वित्तीय समानीकरण अनुदान	१२३,७९५,४३१.४८
	ख) बैंक	५,७०१,१५१.५०		ख) सशर्त अनुदान	५३,८८८,९४२.८२
२	राजस्व (आन्तरिक आय)	-		ग) विषयगत	-
	क) आन्तरिक राजस्व	३७७,७०५.००		घ) गत आव को सामाजिक सुरक्षा फिर्ता	३००,८००.००
	ख) राजस्व बाँडफाँड	-			-
	ग) अन्य आय	-	२	पूँजीगत खर्च	-
३	वित्तीय हस्तान्तरण	-		स्थानीय शासन तथा सामुदायीक विकास कार्यक्रम	८४४,४१९.००
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान	१४६,००९,०००.००		बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	१,१०९,४६०.००
	ख) सशर्त अनुदान	५७,९८२,०००.००		गरिव संग विश्वेश्वर कार्यक्रम	४२५,०००.००
	ग) समपूरक अनुदान	-		सामाजिक सुरक्षा	२६,९०३,२००.००
	घ) विशेष अनुदान			ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना	९,९२२,७६०.००
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान	-		ग्रामिण सामुदायीक पुर्वाधार विकास कार्यक्रम	१,९६९,८६६.००
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान	-			-
	ख) सशर्त अनुदान	२४०,०००.००			
	ग) समपूरक अनुदान	-	३	धरौटी खर्च	६८,४८०.००
	घ) विशेष अनुदान	-		लगानीको साँवा फिर्ता	-

Scanned by CamScanner

५	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त	-		अन्य फिर्ता	-
६	वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति	-		ग)धरौटि मौज्दात	४२६,०००.००
	क) ऋण प्राप्ति	-		घ) कोलेनिका फिर्ता	५,७५६,४०२.१८
	ख) साँवा प्राप्ति	-	४	लगानी	-
	ग) ब्याज प्राप्ति	-		ऋण लगानी	-
	घ) अन्य प्राप्ति	-		शेयर लगानी	-
७	विभिन्न कोषतर्फको आय	-		अन्य लगानी	-
८	जनसहभागिता (नगद)	-	५	धरौटी फिर्ता	-
	स्थानीय शासन तथा सामुदायीक विकास कार्यक्रम	१,०६०,०००.००	६	कोष खर्च	-
	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	१,११२,०००.००	७	मौज्दात	-
	गरिव संग विश्वेश्वर कार्यक्रम	४२९,०००.००		क) नगद मौज्दात	-
	सामाजिक सुरक्षा	२८,८७७,०००.००		ख) वैंक मौज्दात मुल संचित कोष	३२,५३८,१९६.४१
	ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना	१२,२५०,०००.००			
	ग्रामिण सामुदायीक पुर्वाधार विकास कार्यक्रम	२,४००,०००.००			
१०	गत बर्षको धरौटी मौज्दात	६८,४८०.००			
	यस बर्षको धरौटी मौज्दात	४२६,०००.००			
११	लगानीको साँवा फिर्ता	-			
१२	अन्य विविध आय	१,०१६,६२१.३९			
	जम्मा	२५७,९४८,९५७.८९		जम्मा	२५७,९४८,९५७.८९

Scanned by CamScanner

लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम रु.	फछर्यौटको विवरण
	उपरोक्त आर्थिक कारोवारहरुको पेश भएसम्मको स्रेस्ता तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको मूल्यांकन तथा महालेखा परीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना, २०७५, समष्टिगत र इकाईगत स्वीकृत लेखापरीक्षण योजना वमोजिम लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणवाट देखिएका व्यहोरा उपर गाउँपालिकाका सम्वन्धित पदाधिकारीहरुसँग मिति २०७५।६।८ मा छलफल गरी कायम हुन आएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् :		
	परिचयः स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न र स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले शिवनाथ गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने हरेक कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रर्वद्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका हरेक काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई लाभको वितरणमा सुलभ र गुणस्तरिय सेवाप्रदान गर्नु हो । यो गाउँपालिका अर्न्तगत ६ वडा रहेको ३४ सभा सदस्य, ८१.६५ व.की.मी.क्षेत्रफल, १७७१५ जनसंख्या, ७ नं. प्रदेशमा अवस्थित छ ।		
	असुली : लेखापरीक्षणको क्रममा विभिन्न भत्ता लगायतमा वढी भुक्तानी भएको रु ५२,८००.०० असुल भई वैंक दाखिला भएको छ ।		
१.	**संचित कोष सम्बन्धमा थप व्यहोरा देहाय वमोजिम रहेका छन् :** क) गत वर्ष सम्म वडाहरुमा वाँकी रहेका रकम यो वर्ष रु.७,२०,८२१।३९ आम्दानी देखाएको छ । तर विगतमा कति रकम वडाहरुमा खर्च नभई वाँकी रहेको थियो भन्ने विवरण प्राप्त भएन । तसर्थ आ.व. २०७३।०७४ को अन्त सम्म वडाहरुमा के कति वाँकी रहेको थियो सो सम्वन्धमा गत वर्षको प्रतिवेदनमा पनि उल्लेख नभएकोले वाँकी रहेको भए यकिन गरी गाउँपालिकाको सञ्चित कोष खातामा जम्मा गर्नु पर्ने देखिन्छ । ख) भौ.नं. ४६- ७५।३।२४ : व.उ.सि.नं. ३५५८४७३ वहुक्षेत्रिय पोषण शीर्षकमा खर्च गरी चालु खर्च खातामा भौ.नं ४४-२०७५।३।२४ वाट पहिलो निकासा गरेता पनि पुनः यस भौचरवाट समेत निकासा दिएकोले रु ३३५०००।- दोहोरो निकासा भएको मनाशिव दखिएन । ग) भौ.न ५०-२०७५।३।२८ : वर्षको अन्तमा खर्च नियन्त्रण गर्न अषाढ २५ गते पछाडी खाता संचालन गर्न नहुने परिपत्र महालेखा नियन्त्रण कार्यालयवाट भएको देखिन्छ । यस गाउँपालिका कार्यालयले रु.३०,००,०००।- संचित कोष वाट चालु खर्च खातामा ट्रान्सफर गरेको रकम संचितकोष बाट मिति २०७५।४।१३ माट्रान्सफर भएको देखिन्छ । यस प्रकार पछिल्लो मिति राखि अर्को आर्थिक वर्षमा २०७५।०७६ मा कारोवार गरेकोले वित्तीय जोखिम वढाएको अवस्था छ । यस्तो अवस्था अविलम्व सुधार गर्नुपर्दछ । घ) संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने : अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २६ मा स्थानीय तहलाई प्राप्त हुने सवै आय संचितकोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । दफा २७ मा स्थानीय तहले संचितकोष माथी व्ययभार हुने रकम वाहेकका रकम आफ्नो वजेटमा व्यवस्था गरी स्थानीय व्यवस्था वाट स्वीकृत भएपछि माग खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले यो वर्षमा निम्नानुसारका शीर्षकमा स्थानीय बजेट विनियोजन वेगर खर्च गरेको छ । यस्तो अवस्थामा सुधार गर्नुपर्दछ ।		

Scanned by CamScanner

बजेट उप शीर्षक नं.	नाम	खर्च रु.
	सामाजिक सुरक्षा	२६९०३२००.००
३६५८०७४	ग्रामिण सुमुदायिक पूर्वाधार कार्यक्रम पूंजिगत (RCIW)	१९६९८६६.००
३६५८४७३	बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम	११०९४६०.००
	ग्रामिण जलस्रोत परियोजना (RVWRMP) चालू	२८७२७६०.००
	ग्रामिण जलस्रोत परियोजना (RVWRMP) पूंजिगत	७०५०००.००
३६५८४५३	गरिव संग विशेश्वर	४२५०००.००
३६५८१९३	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम चालू (LGCDP)	३४४६८९.००
३६५८१९४	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम पुजिगत (LGCDP)	४९९७३०.००
	जम्मा	४११७४७०५.००

२. **खर्च गर्ने अख्तियारी र कार्यविधि :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ वमोजिम सभावाट वजेट स्वीकृत भएको सात दिन भित्र प्रमुख वा अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलाई वजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्ने व्यवस्था छ । प्रशासकिय अधिकृतले १५ दिन भित्र वडा सचिवलाई कार्यक्रम र वजेट सहित प्रचलित कानून वमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकामा अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलाई र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले वडा सचिवलाई अख्तियारी दिएको छैन ।

३. **वजेट पेश गर्ने तथा पारित गर्ने :** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ वमोजिम स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकावाट स्वीकृत गराई आषाढ १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आय व्ययको अनुमान साथ गत वर्षको वास्तविक आय व्यय, चालु आर्थिक वर्षको अन्तिम सम्ममा हुने आय व्ययको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण सभामा पेश गरी १५ दिन भित्र छलफल सम्पन्न गरी आषाढ भित्रनै पारीत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यो गाउँपालिकामा कार्यपालिकावाट मिति २०७४।४।२४ गते विनियोजन विधेयक तयार गरेकोमा गाउँसभावाट आ.व २०७४।७५ को वजेट मिति २०७४।५।१९ गते मात्र पारित भएको छ । जसले गर्दा उल्लेखित व्यवस्था कार्यान्वयनमा आएको देखिएन ।

४. **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७८ मा स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयवाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र कार्यदक्षतापुर्ण ढंगबाट सम्पादन गर्न, वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय बनाउन र प्रचलित कानुन बमोजिम कार्यसम्पादन गर्न आफ्ना कामको प्रकृति अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गर्नुपर्ने, आन्तरिक नियन्त्रणप्रणाली तयार गर्दा कामको प्रकृति अनुरुपको जोखीम क्षेत्रको पहिचान नियन्त्रणको वातावरण,सुचनाको आदानप्रदान, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन जस्ता विषयलाई समेट्नुपर्ने र त्यस्तो प्रणालीको अनुगमन गाउँपालिका प्रमुख आफैले वा जिम्मेवार अधिकारी तोकी अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले भ्रमण अभिलेख र प्रतिवेदन वेगर भ्रमण खर्च गरेको नापी कितावमा चेनेज रहेको स्थान उल्लेख गरी चेनेजको लगत राख्ने व्यवस्था नगरेको, खर्चको विल भर्पाई सार्वजनिकीकरण नगरेको, अख्तियार र जिम्मेवारी किटान गरी कर्मचारीको कार्यविवरण तयार नगरेको, भ्रमणमा खटाउनुपर्दा आवश्यकता र भ्रमण अवधिको यकिनगरी आवश्यक मात्रामा मात्र भ्रमण खटाउनुपर्नेमा त्यस तर्फ पुर्ण ध्यान नदिएको, आवश्यकता अनुसार भन्दा बढि भाडामा घरहरु लिई जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी आवासको रुपमा कार्यालयको भवनहरु प्रयोग भैरहेकोले थप व्ययभार परेको, विद्युतिय हाजिरीको प्रयोग नगरेको, लगायत विभिन्न कमजोरी रहेको देखिन्छ । तसर्थ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको स्थापना र

Scanned by CamScanner

	विकास गरी कार्यसञ्चालनमा देखिने जोखीम पक्षलाई नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।		
५.	**लेखा प्रणाली :** अर्थ मन्त्रालयको च.न. २९३ मिति २०७४।०९।०२ को प्रदेश तथा स्थानीय तह संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली कार्यान्वयन सम्बन्धी पत्रमा आ.व. २०७४।०७५ को विनियोजन ऐन कार्यान्वयनमा सहजिकरण गर्नका लागी जारी गरिएको स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका २०७४ को बुदा न.५१० अनुसारको प्रदेश तथा स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (Sub- National Treasury Regulatory Application - SUTRA) को विकास गरेकोले सबै स्थानीय तहले सो प्रणालीको अवलम्बन गरी खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्ने राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगवाट सरकार वा विभिन्न तहहरु बिच हुने स्रोत बाँडफाँड तथा संघीय सरकार बाट गर्नुपर्ने एकिकृत वित्तीय प्रशासन संचालनको लागी आवश्यक सुचना आधार स्थापना गरेकोले सबै स्थानीय तहले सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट User ID तथा Password प्राप्त गरी आफ्नो संचितकोष संचालनका सन्दर्भमा गर्नुपर्ने बजेट निर्माण, लेखापालन र प्रतिवेदनका प्रणालीको प्रयोग गर्न नेपाल सरकारको मिति २०७४।०८।०३ को निर्णय अनुसार निर्देशन दिएकोमा यस गाउँपालिकाले उक्त प्रणालीको प्रयोग नगरी लेखापालन र प्रतिवेदन तयार गरेको, नेपाल सरकारको निर्णय कार्यान्वयन नभएको अवस्था छ । तसर्थ पालिकाले उपलब्ध जनशक्ति, स्रोत साधनको भरपुर प्रयोग गरी उक्त प्रणालीको अवलम्वन गर्नुपर्दछ ।		
६.	**श्रोतअनुमान तथा वजेट सिमा :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिम गाउँपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजस्व वाँडफाँडवाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र वजेट सिमा निर्धारण गर्न ४ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, सन्तुलीत वितरण, वजेट सिमा निर्धारण, वजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, वजेट तर्जुमा मार्गदर्शन अनुसार गर्नुपर्ने र कार्यपालिकामा पेश गर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा १० शीर्षक अन्तर्गतका विभिन्न विषयमा राजस्व दर निर्धारण गरेतापनि आयको प्रक्षेपण, सन्तुलित वितरण, वजेट सिमा निर्धारण, वजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, वजेट तर्जुमा मार्गदर्शन अनुसार गर्नुपर्ने कार्य गरेको देखिएन ।		
७.	**वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा :** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा ४ सदस्यीय वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत कार्यक्रम र कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन कार्यक्रमको आपसि तादम्यता तथा परिपुरकता मिलाउने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण नगरेको, विषयक्षेत्रगत कार्यक्रम पनि पुँजीगत शीर्षकमा राखेको अवस्था छ ।		
८.	**स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख :** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखन र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले स्थानीय तथ्यांक सम्वन्धी नीती, कानून र सोको मापदण्ड वनाएको छैन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांकले महत्वपुर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमाभुमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ । तथ्यांक वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यावन्यनले उचित सार्थकता नपाउने हुदा यस तर्फ शिवनाथ गाउँपालिकाले अभिलेख व्यवस्थापन गर्न जरुरी छ ।		
९.	**लक्ष्य प्रगतिको स्थिति :** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगती विवरण पेश गर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सञ्चालन गरेका जिल्ला स्तरिय तथा केन्द्रिय स्तरिय आयोजनामध्ये सबै आयोजनाको उपर्युक्त नियम वमोजिम अनुसूची-२ वमोजिमको ढाँचामा प्रगती विवरण दिएको छैन । लक्ष्य अनुसार प्रगति विवरण तयार गर्नु पर्ने देखिन्छ ।		

Scanned by CamScanner

१०. **बैंक हिसाब :** कार्यालयको खाता हिसाव र बैंक हिसाव एक आपसमा भिडान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले खाता र बैंकको बांकी रकम विच फरक परेमा मासिक रुपमानै बैंक हिसाव मिलान विवरण तयार गर्नु पर्दछ । तर यस गाउँपालिकाले निम्नानुसार बैंक विवरण र खाता विच रु.९९,२२,६०१.८७ फरक परेकोमा पनि हिसाव मिलान विवरण तयार गरेको छैन । कार्यालयले हिसाव फरक पर्नाको कारण पहिचान गरी हिसाव मिलान गर्नुपर्दछ ।

खाताको नाम	बैंक नगदी खाता अनुसार बाँकी रु	बैंक विवरण अनुसार बाँकी रु	खाता भन्दा बैंक घटी बढी
संचित कोष खाता	३,२५,३८,१९६.४१	२५४,९९९१७.०८	७०,३८,२७९.३३
चालु खर्च खाता	०	२२,२९,३६८.६९	२२,२९,३६८.६९
पुजिगतखर्च खाता	०	१,४७,३१,५१२.५१	१,४७,३१,५१२.५१
जम्मा	३,२५,३८,१९६.४१	४,२४,६०,७९८.२८	९९,२२,६०१.८७

११. **चौमासिक खर्च :** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम२३ वमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ वमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कर्याक्रम वमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार गाउँपालिका पुँजिगत तर्फ प्रथम चौमासिकमा ०.१८ प्रतिशत, दोश्रो चौमासिकमा २.६ प्रतिशत र तेश्रो चौमासिकमा ९७.२२ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ । यसरीनै आषाढ मसान्तमा ६९.१४ प्रतिशत खर्च गरेकोले आसारको खर्च अस्वाभाविक समेत देखिन्छ । अन्य चालु तथा पुजिगत कार्यक्रम संचालन तर्फका क्रियाकलापमा समेत २२ खेदि शत प्रतिशत खर्च खेदिएकोले समान प्रकृतिको कार्य संचालन भै रहँदा असमान प्रकृतिको खर्च हुनु स्वाभाविक देखिँदैन । कार्य योजना तयार गरी खर्च हुनुपर्ने देखिन्छ ।

कार्यक्रमको नाम	कुल खर्च	प्रथम चौमासिकको खर्च	दोस्रो चौमासिकको खर्च	तेस्रो चौमासिकको खर्च	असार महिनाको खर्च	कुल खर्चमा असारको खर्च प्रतिशत
चालु खर्च	२२५३१९२७.९९	३०६२८२४.२	२३५०१७६.९	१७११७९२७	९९५३१८५	४४.१७
पुजिगत खर्च	१०१२६३५०३.५	१८७७००	२६२९७००	९८४४६१०३	७००१८९८८	६९.१४
मा.वि. शिक्षक तलव	५५११५७८.२	२०५३०८२		३४५८४९६	१८०८६२२	३२.८१
प्रा.वि. शिक्षक तलव	२७५७६३२३.७७	१००५१६००		१७५२४७२४	९२७५४३६	३३.६३
विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	१०५०९०१२.८५	१४९२५००		९०१६५१३	४५१५०२७	४२.९६
प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी उप स्वास्थ्य चौकी	५७३१४०८	१७६५०१२.९	२५३७८५०.५	१४२८५९०	१२८१८५४	२२.३६
एकिकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	३६३५२००	८७०५००	२१४५००	२५५०२००	१४५५२००	४०.०३
क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम	५३०००			४७०००	४७०००	८८.६७
ग्रामिण सामुदायिक पुर्वाधार कार्यक्रम	१९६९८६६			१९६९८६६	११५५४९६	५८.६६
वहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम	११०९४६०			२९१४६०	२९१४६०	२६.२७
ग्रामिण जलस्रोत परियोजना चालु	२८७२७६०	३९३०००		१०००१००	१०००१००	३४.८१
ग्रामिण जलस्रोत परियोजना पुजिगत	७०५००००		५४५५०००	१५९५०००	१५९५०००	२२.६२
गरिवसँग विशेश्वर कार्यक्रम	४२५०००		१०४०००	२२१०००	२२१०००	५२.००
स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास	३४४६८९		८०६८९	१२९०००	१२९०००	३७.४३

Scanned by CamScanner

	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास	४९९७३०			४९९७३०	४९९७३०	१००.००		
१२.	**कर्मचारी व्यवस्था :** निजामती सेवा ऐन,२०४९ वमोजिम कर्मचारी पदपुर्ति र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।गाउँपालिकामा रहने कर्मचारी दरवन्दी ३७ रहेपनि पदपूर्ति १० रहेको देखियो । २७ पद रिक्त रहेका छन । ति मध्ये २ जना करारमा राखि कार्य संचालन गरिएको छ । आवश्यक पद समयमा पुर्ति गर्नुपर्ने र अनावश्यक पद भए खारेज गर्नु पर्नेमा कुनै कारवाही गरेको देखिएन ।							
१३.	**सशर्त अनुदान :** संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको प.सं.०७४।७५ च.नं.१०६४ मिति २०७५।३।३ को सशर्त अनुदान रकम फिर्ता सम्बन्धी विषयको पत्र अनुसार विभिन्न तीन किस्तामा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको र सशर्त अनुदानमा मुख्यतया शिक्षा, स्वास्थ्य र कृषि पशु पंक्षी मन्त्रालय लगायतबाट प्राप्त भएको रकम आषाढ मसान्तसम्म खर्च हुन नसकेको रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा यस गाउँपालिकाले आ.व २०७४।७५ भित्र दाखिला गर्नुपर्ने अन्य शीर्षकगत निकासा चालु तर्फ रु.९३२९४१।-, पूजिगत तर्फ रु.७,३०,४०४।- र सशर्त चालू तर्फका रु.४०,९३,०५७।१८ समेत रु.५७,५६,४०२।१८ खर्च नभई बाँकी रहेको रकम मिति २०७५।४।२५ मा मात्र वेरुजु खातामा जम्मा भएको छ ।							
१४.	**राजस्व अभिलेख :** आर्थिक कार्यबिधि ऐन, २०५५ को परिच्छेद ४ दफा १२ र १३ ले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय तहहरुवाट लेखापरीक्षणको क्रममा राजस्व आम्दानीको निर्णय देखि असुली तथा दाखिला सम्मका अभिलेख व्यवस्थित गरी श्रेस्ता राखेको छैन । यसवाट स्थानीय तहको वास्तविक राजस्व असुली र दाखिला यकिन हुन सकेन । बर्तमान स्थानीय तहवाट समेत यसमा बिशेष ध्यान दिई आन्तरिक आयको उचित अभिलेखाङ्कन तथा परिचालन गर्नुपर्दछ ।							
१५.	**सम्पत्ति हस्तान्तरण :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा९७,९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख त्यसरी कायम भएका गाउँपालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ। यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा गाउँपालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान समानहरु जिम्मेवारी सार्ने गरेको पाईएन । यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरु हराउन, हिनामिना हुन सक्ने हुँदा खरिद गरिएका मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्वन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।							
१६.	**बरबुझारथ :** मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्वन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम गाउँपालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समितिको नाममा रहेको पेश्की तथा वेरुजु अभिलेख समायोजन भएको गाउँपालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फछ्र्यौट तथा वेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस गाउँपालिकामा समाहित भएका साविकका विषयगत कार्यालयको वेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख गाउँपालिकाले यकिन गरी अध्यावधिक नगरेकोले गाउँपालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।							
१७.	**सञ्चित कोष :** स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी आदेश, २०७४ को दफा ६३ अनुसार गाउँ पालिका वा गाउँपालिकाको स्थानीय सञ्चित कोषसंग आवद्ध हुने गरी वडामा एक खर्च खाता रहने तथा चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यमा वडाको खर्च खातामा रहेको सवै वाँकी रकम सम्वन्धित स्थानीय तहको संचित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेता पनि साविकका गाउँ विकास समिति र वडाहरुले आर्थिक वर्ष							

Scanned by CamScanner

	२०७३।७४ को अन्त्यमा वाँकि रहेको रकम सञ्चित कोषमा दाखिला गरेको नदेखिएकोले आदेशको पालना गरी उक्त रकम संचित कोषमा दाखिला गरिनु पर्दछ ।		
१८.	**स्रोत नक्सांकन :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४को दफा ११ बमोजिम प्रत्येक गाउँपालिका र गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अबस्था, प्राकृतिक श्रोत अर्न्तगत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अर्न्तगत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्सांकन वा गाउँपालिकाको प्रोफाईल तयार गर्नुपर्नेमा सो तयार गरेको पाईएन । सो कार्य गर्न रु.२७४०००।- पेश्की खर्च लेखेतापनि हाल सम्म सो कार्य सम्पन्न भएको पाईएन ।		
१९.	**पेश्की** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४ अनुसार पेश्की फछ्र्यौट हुनुपर्दछ । समयमा पेश्की फछ्र्यौट नगरेमा सम्पूर्ण पेश्की रकममा म्याद नाघेको मितिले वार्षिक १० प्रतिशतका दरले व्याज समेत असूल गर्ने व्यवस्था छ । प्राप्त विवरण अनुसार गत वर्षको म्याद नाघेको रु.२६,९८,३०९/ नियमानुसार फछ्र्यौट गर्नु पर्दछ । गाउँपालिकाले चालु तर्फको विविध शीर्षकवाट नेपाल पत्रकार महासंघ बैतडी लाइ रु.१३५,०००/, पुँजिगत तर्फबाट सुल्लेखान शर्माली नागार्जुन सडक उपभोक्ता समितिलाइ रु.१६,७५,९६८/, र अप्सन फोर रिसर्च डेभेलोपमेन्ट एण्ड सस्टेनेविलिटि प्रा.लि. लाइ रु २,७४,०००/ समेत गरी जम्मा रु.२०,८४,९६८/ वर्षको अन्त सम्म पनि पेश्की फछ्र्यौट नभई वाँकी रहेकोले नियमानुसार फछ्र्यौट हुनुपर्ने रु.	२०,८४,९६८.०	
२०.	**कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ अनुसार खरिद सम्झौतामा उल्लेखित अवधिभित्र कार्यसम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यबस्था छ । यस गाउँपालिका कार्यालयवाट ३६८ वटा निर्माण कार्य आषाढ मसान्त भित्र सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता भएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि १७ निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छैन । तोकिएको समय भित्र स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार रु.१,४५,४६,९८३।५० को कार्यसम्पन्न गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्दछ ।		
२१.	**उपभोक्ता समिति :** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा सम्पन्न निर्माण कार्यको सञ्चालन उपभोक्ता समितिले गर्नु पर्ने, खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने, निर्माण कार्यमा लोडर, एक्साभेटर, मेशीनहरू प्रयोग गर्न नहुने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समितिबाट तोकिएको जनसहभागिता नजुटाउने साथै कार्यालयबाट गर्ने भुक्तानीमा आनुपातिक कट्टी नगर्ने जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश भएका आयोजना उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन गर्ने, योजना हस्तान्तंरण नहुने तथा खर्च सार्वजनिक गर्नेजस्ता कानूनले तोकेका कार्य गरेको देखिएन । उपरोक्त प्रावधान पालना हुनुपर्दछ ।		
२२.	**कल्याण कोष** :स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा९१ वमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका कर्मचारीले निजको सेवाशर्त तथा कानून वमोजिम अवकास हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपादान, औषधी उपचार लगायतका सुविधा उपलव्ध गराउन अवकास कोषको स्थापना गर्ने व्यवस्था छ । जस अनुसार १० प्रतिशत कमचारीको पारिश्रमिक बाट कट्टी गरी सो बराबरको रकम कार्यालयले जम्मा गरी सोही कोष बाट अवकाश उपदानको रकम भुक्तानी गर्ने व्यवस्था भएकोमा कार्यालयले सो अनुरुप गरेको छैन । दिर्घकालीन दायित्व कम गर्न यस्तो प्रकारको कोष स्थापना हुनु पर्दछ ।		
२३.	**२३६ ०७५।०७६ लक्षित समूह खर्च** : स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ को दफा नं १२ (७) अनुसार लक्षीत समुहको मागको आधारमा लक्षीत समुहको पुँजी निर्माण, सेवा प्रवाहमा गुणस्तरिय सुधार, क्षमता विकासको मापन गर्न सकिने ठोस कार्यक्रम र आयोजनामा		

Scanned by CamScanner

	मात्र रकम विनियोजन र खर्च गर्न सकिने व्यवस्था छ। कुनैपनि प्रकारका वितरणमूखि कार्यक्रम, सभा सम्मेलन वा गोष्ठिमा खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था भएकोमा वडा नं ४ अन्तर्गत तिज विषेश कार्यक्रममा केरमेट गरेको बिल राखि साडी ५, ब्लाउज ५, रुमाल १, माला ५, पोते ठुलो १० तथा खाना खर्च समेतको बिल संलग्न गरि रु.५०,००० पालिकाले कार्यक्रममा खर्च गरेको देखिएकोले कार्यविधिको परिपालना भएको देखएन । यस्ता कार्यमा सुधार हुनु पर्दछ।		
२४.	**वातावरणीय प्रभाव :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा गाउँपालिका क्षेत्रमा स्थल, जल, वायू तथा ध्वनी प्रदुषण नियन्त्रण गरी वातावरण संरक्षण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने गराउने कर्तव्य तोकेको छ। शिवनाथ गाउँपालिकाले यो वर्ष वातावरण संरक्षण, नगर र नदी सफाइ कार्यक्रम चलाएको विवरण पेश गरेकोमा वातावरण संरक्षणको एकिकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको छैन। सालबसाली सरसफाईको काममा नगरक्षेत्रको सडक सफाइ, फोहोर संकलन गरी ढुवानी केन्द्रमा जम्मा गर्ने, नियमित सरसफाई, दैनिक ढल निकास खोल्ने कार्य, सिनो व्यवस्थापन, भूस्याहा कुकुर नियन्त्रण, लास व्यवस्थापन, चाडपर्व, शनिवार नगर र नदी सरसफाई पर्दछन्। यसरी वातावरण सुधार अन्तर्गत पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम ३ वटा वडामा रु.२ लाख बजेट व्यवस्था भएकोमा रु.२ लाख नै खर्च गरी शत प्रतिशत प्रगति गरेको छ। सोलार वत्ती, मोटोराइज ट्राइसाईकल, ब्यालर, कम्पोष्ट प्लान्ट सचेतना लगायतको अभियान संञ्चालन गरी वातावरण सुधार गर्ने कार्य भएको छैन। ग्रामिण अवस्था अनुसारको वातावरणीय कार्यक्रम सञ्चालन हुनु पर्दछ।		
२५.	**सामाजिक सुरक्षा** :संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको पंस. ०७४।०७५, चं नं. १०६४ मिति ०७५।३।३१ पत्रानुसार शसर्त अनुदानको रकम मध्ये खर्च नभई वाँकी रहेमा संघीय संचितकोमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम २२(६) मा नेपाल सरकारवाट रकम खर्च नभई वाँकी रहेमा फ्रिज गर्ने प्रयोजनका लागी सम्वन्धित निकायमा फिर्ता पठाउनुपर्ने उल्लेख छ। यस गाउँपालिकाको कार्यालयले यो वर्ष सामाजिक सुरक्षा अर्न्तगत शुरुमा पहिलो र दोस्रो किस्ताको रु.६४,४०,०००।- निकासा भएकोमा पछि पहिलो पटक निकासा भएको रकममा छुट समेत गरी रु.२,२४,३७,०००।- समेत कुल रु.२८८,७७,०००।-निकासा भएकोमा यस गाउँपालिकाले रु.१९,७३,८००।- निकासा फिर्ता मात्र निकासा जनाएकोमा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा उक्त निकासा फिर्ता नभई गाउँपालिकाको कोष खातामा मौज्दात रहेको देखियो। सो रकम सञ्चित कोष दाखिला हुनुपर्ने रु.	१९,७३,८००.०	
२६.	सामाजिक सुरक्षा सञ्चालन कार्यविधि २०७२ (संशोधन सहित) को बुँदा ९ मा अनुसूचि ५ वमोजिम भत्ता पाउनेहरुको फोटो सहितको मूल अभिलेख अधावधिक गरी राख्ने व्यवस्था भएकोमा त्यस्तो अभिलेख गाउँपालिकाले तयार गरेको पाइएन। बुँदा ११ मा विभिन्न अवस्था सिर्जना भई लगत कट्टा गर्नुपर्ने भएमा कट्टा गरिएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाई जिम्मेवार व्यक्तिले प्रमाणित गर्नुपर्ने व्यवस्था पनि फोटो सहितको मूल अभिलेख नभएको कारण लागू भएको छैन। त्यस्तै सोही कार्यविधिको बुँदा १५ (ङ) मा प्रत्येक गाउँपालिकामा भत्ता वितरण गर्दा वडा नागरिक मञ्च तथा स्थानीय राजनैतिक दल एवं समुदायमा आधारित संघ संस्थाका प्रतिनिधि र स्थानीय भद्र भलाद्मीको रोहवरमा वितरण गरेको मुचुल्का समेत तयार गरी एक प्रति गाउँपालिकाको कार्यालयमा र एक प्रति लेखापरीक्षणको लागी भर्पाई सँगै राख्नुपर्ने व्यवस्था भएपतापनि त्यस्तो व्यवस्थाको पनि परिपालना गरेको पाइएन। त्यस्तै सोही कार्यविधिको वुँदा २२ मा गाउँपालिकाभित्र बैंक मार्फत भुक्तानी दिन सकिने व्यवस्था भएतापनि कार्यालयले नगदै वितरण गर्ने गरेको पाइयो। त्यस्तै कार्यविधिको बुँदा २९ ले गरेको व्यवस्था बमोजिम लाभग्राहीहरुको नामावली कार्यालयमा सार्वजनिक गर्ने कार्य पनि गरेको पाइएन। त्यस्तै कार्यालयले कार्यविधिको अनुसूचि ७ बमोजिमको ढाँचामा लाभग्राहीहरुको एकिकृत संख्यात्मक विवरण पनि तयार गरेको पाइएन। MIS System मा तथ्याकं प्रविष्टि गरेको भनी कार्यालयले जनाएको भएतापनि त्यस्तो		

Scanned by CamScanner

	तथ्यांक लेखापरीक्षणको लागी उपलब्ध भएन । तसर्थ कार्यालयले वितरण गरेको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापत वितरण गरेको रकम सहि र यथार्थ थियो भनी भिडान गर्न सकिएन । कार्यविधि तथा निर्देशिकाले गरेको सबै व्यवस्थाको परिपालना हुनुपर्दछ ।		
२७.	**व्यवसाय कर :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा गाउँपालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनूपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।गाउँपालिकाको कार्यालयले व्यवसायीहरुको लगत राखी राजस्व असुल गर्नुपर्नेमा लगत नराखेकोले लगत तयार गरी सम्पूर्ण व्यवसायीहरुबाट कर रकम संकलन गरेको पाईएन । व्यवसाय दर्ता नभएका व्यवसायहरुको अनुगमन गरेको पाईएन । गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका व्यावसायलाई व्यवसायीको अभिलेख राखि करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।		
२८.	**पूँजीगतबाट चालु प्रकृतिका कार्यक्रममा विनियोजन र खर्च :** एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ मा पूँजीगत शीर्षकमा विनियोजित वजेटबाट चालुखर्च गर्न नपाइने उल्लेख छ । गाउँपालिकाको कार्यालयले यो वर्ष सभावाट पारित गरी रु.३ करोड ४४ लाख चालु खर्च र पुजिगत वजेटमा रु.११ करोड १६ लाख ९ हजार समावेश गरेकोमा पुजिगत खर्च शीर्षकवाट वजेट विनियोजन गर्दा ९२ वटा वितरण एवम सचेतनामुखि क्रियाकलाप राखी रु.१ करोड ७ लाख ७५ हजार विनियोजन गरिएको छ । यसरी गरिवी निवारण गर्ने, उत्पादन वृद्धि गर्ने, रोजगारी र आय आर्जन गर्ने क्रियाकलापमा प्राथमिकिकरण गरी खर्च गर्नु पर्नेमा वितरणमुखि क्रियाकलापमा विनियोजन गरेको मनाशिव देखिएन । चालु प्रकृतिका खर्च चालु वजेट शीर्षकका समावेश गरी वजेट खर्च लेख्नु पर्दछ ।		
२९.	**आन्तरिक आय :** आन्तरिक आय सम्बन्धमा देहायका व्यहोरा रहेका छन् ।		
	क) यो वर्ष कुनै पनि शीर्षकमा आन्तरिक आय ठेक्कामा भएको छैन । **ख)** आम्दानीको रसिद नियन्त्रण गर्न रसिद नियन्त्रण खाता रहेको छ । गाउँपालिका र अन्तर्गतका कार्यालयले यो वर्ष विभिन्न किसिमका शीर्षकमा रु.३,७७,७०५/ आम्दानी गरेको छ । आम्दानी रसिद अनुसार र.नं १०१ खेदि १५० सम्म, २०१ खेदि ३०० सम्म १२५१ खेदि १२९१ सम्म, १३०१ खेदि १३२९ सम्म, १४७४ खेदि १५०० सम्म, १६२४ खेदि १६४२ सम्म मात्रबाट रसिद अर्धकट्टी रहेकोले कति नं खेदि छपाइ गरिएको हो, आम्दानी कति हुनुपर्ने हो यकिन गर्न सकिएन । आम्दानीतर रसिद नियन्त्रण खाता नराखेको कारण के कति कुन कुन रसिदबाट आम्दानी हुनु पर्ने हो सो यकिन गर्न सकिएन । रसिद छपाइको निर्णय स्वीकृत गराई लगत राखी रसिद छपाइ नगर्ने र प्राप्त रसिद जिम्मेबार व्यक्तिलाइ बुझाइ खर्च नजनाउने व्यक्तिलाइ आवश्यक कारवाही गरी आम्दानी सम्बन्धमा छानविन हुनु पर्दछ । **ग) आन्तरिक आय :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले गाउँपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गनं सक्ने व्यवस्था छ । सो अनुसार यो वर्ष रु.११,०१,६५० आन्तरिक आय असुल गर्नु पर्नेमा रु.३,७७,७०५ असुल गरेकोले घटी असुल हुनुको कारण पत्ता लगाइ लक्ष्य अनुसार राजस्व असुल हुनु पर्दछ ।		
३०.	**तलवी प्रतिबेदन :** निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ बमोजिम स्थानीय तह अर्न्तगतका कर्मचारीहरुको बार्षिक तलबी प्रतिबेदन आन्तरिक लेखापरीक्षकबाट पारीत गराई तलब खर्च लेख्नुपर्नेमा कार्यालयले गाउँपालिका तर्फका कर्मचारीको तलब भत्ता रु.७६,५८,५१९।१९, स्वास्थ्य तर्फका कर्मचारीको तलव भत्ता रु.५३,०४,९०८।- र शिक्षा तर्फका कर्मचारीको रु.३,३०,८७,८९४।९७ गरी रु. ४,६०,५१,३२२।१६ खर्च लेखेकोमा तलबी प्रतिबेदन पारित गरेको छैन । तलवि प्रतिबेदन पारित गरेर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्दछ ।		
३१.	**सार्वजनिक परीक्षण :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो		

Scanned by CamScanner

र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अर्न्तगत सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले २०७५।४।१३ मा सार्वजनिक सुनुवाई गरेको छ ।

३२. **वीमा :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ मा रु १० लाख भन्दा वढिको निर्माण कार्य गर्दा मेशिन, औजार वा प्लाण्ट लगायतको विमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समितिमार्फत गराएको दश लाख भन्दा वढी रकमको कुनै पनि कार्यको यो वर्ष वीमा गरेको पाइएन ।

३३. **न्यायिक समिति :** यो वर्ष १३ वटा उजुरी दर्ता भएकोमा ७ वटा समिति मार्फत फछ्र्यौट भएको र अन्य मेलमिलाप मार्फत फछ्र्यौटगर्न प्रोत्साहन गरिएको व्यहोरा कार्यालयले जनाएको छ ।

३४. प्रदेश नं. ७ मा जारी भएको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी ऐन २०७५ को दफा ३ मा पदाधिकारीले आफु निर्वाचित भई अनुसुची २ वमोजिम पद तथा गोपनियता को सपथ लिई आफ्नो पदको काम कारवाही शुरु गरेको मिति देखि अनुसुची १ वमोजिम रकम नवढने गरी स्थानीय तहको आन्तरिक श्रोत समेतको आधारमा मासिक पारिश्रमिक सुविधा पाउने उल्लेख छ । यस गाउँपालिकाको यो वर्षको आन्तरिक आम्दानी रु.३७७,७०५/ मात्र रहेको अवस्थामा संघीय संचितकोषवाट समानिकरण अनुदान प्राप्त रकमवाट वजेट विनियोजन गरी प्रदेश नं. ७ को सभावाट निर्धारित पारिश्रमिक खर्चमा घटी पारिश्रमिक निर्धारण गर्न सकिने अवस्थाको विपरित चाडपर्व सुविधा वापत थप एक महिनाको पारिश्रमिक तथा सुविधा देहाय अनुसारको लिएको कारण स्थानीय कोषमा प्रत्यक्ष असर परेको छ । तसर्थ यस्तो सुविधा असुल हुनुपर्ने रु. ३,२३,०००.०

पद	संख्या	दर	महिना	भुक्तानी पाएको रु	पाउनु पर्ने रु	वढी भुक्तानी
अध्यक्ष	१	३००००	१३	३९००००	३६००००	३००००
उपाध्यक्ष	१	२५०००	१३	३२५०००	३०००००	२५०००
वडाअध्यक्ष	६	२००००	१३	१५६००००	१४४००००	१२००००
कार्यपालिकाको सदस्य	६	८०००	१३	६२४०००	५७६०००	४८०००
सभाको सदस्य	२०	५०००	१३	१३०००००	१२०००००	१०००००
जम्मा	३४			४१,९९,०००	३८७६०००	३२३०००

३५. **ब.उ.शि.न ३५००११३ :** शिक्षा मन्त्रालयले गैर सरकारी सामाजिक क्षेत्रका संस्था धार्मिक संघ संस्थालाई दिईने अनुदान अन्तर्गत शर्माली सामुदायिक अध्ययन केन्द्रले शर्माली १, वैतडीले ई. क्लास संचालन गर्न आवश्यक उपकरणको लागी सहयोग गर्न भनि प्रस्ताव पेश गरेको छ । सो अनुसार सोलार सिस्मट, प्रोजेक्टर, ल्यापटप लगायतमा रु.३,५७,०००। को प्रस्ताव पेश गरेको देखिन्छ । गाउँपालिकाले मिति नखुलाई २०७४।११।२९ देखि २०७४।१२।३० सम्म सम्पन्न गर्ने गरी रु.१,९२,०००। लागत व्यहोर्ने र उपभोक्ता समितिवाट रु.१८,०००। व्यहोर्ने गरी जम्मा रु.२,१०,०००। को लागतको सम्झौता गरेको देखिन्छ । सार्वजनिक सेवाको पदमा वहाल रही कार्यान्वयन गराउने व्यक्तिले आफै कार्यकारी समितिमा रहेको संस्था सँग आर्थिक कारोवार गर्न मिल्दैन । शर्माली सामुदायिक अध्ययन केन्द्र शर्माली १, वैतडीको कार्यकारी समितिमा यस गाउँपालिकाका अध्यक्ष कर्ण सिंह साउद मिल्ने नाम रहेको देखिन्छ । सो व्यक्ति एउटै हो होइन ? सो व्यक्ति एउटै भएकोमा त्यस्तो समितिलाई गाउँपालिकाले सम्झौता अनुसार रु.१,९२,०००। भुक्तानी दिनुपर्नेमा रु.२,००,०००। भुक्तानी दिएकोले रु.८,०००। वढी भुक्तानी दिएकोले असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ । नाम मिलेमा स्पष्ट रुपमा स्वार्थ वाझिएको (conflict of interest) रहेको देखिन्छ । रु.८,००० वढी भुक्तानी समेतको आधार पेश नभएमा असुल हुनु पर्ने रु. २,००,०००.०

Scanned by CamScanner

३६. **योजना संचालन : यस सम्बन्धमा निम्न व्यहोरा देखिएका छन :**

क) रकमान्तर गर्न सभावाट पारित भएका स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा रहेको छ, गाउँ सभावाट पारित भएका योजना मध्ये १७ वटा योजनाहरु अन्तर्गतका २७ कार्यमा कतिपय मर्ज गरिएको र कतिपय योजनाहरु छुट्याएको अवस्था छ । जसअनुसार २३ योजना तयार गरिएको छ । वडा नं. ४ मा विभिन्न सडक निर्माण अन्तर्गत शीर्षकबाट छेलाखकलाई देहीगडा वगर सडक र छेलाखाली लिखाडी सडक निर्माणमा रु.७ लाख दरले रकम विनियोजन भएको अवस्थामा साविक जिल्ला विकास समितिबाट औपचारीक रुपमा हस्तान्तरण नभएको अवस्थामा समेत रकम विनियोजन र खर्च गरेको मनासिव देखिएन ।

ख) यसरी योजनामा कार्यपालिकाले परिवर्तन गरेको विवरण देहाय बमोजिम रहेका छन ।

गाउ सभाबाट पारीत भएको		गाउँपालिकाले परिवर्तन गरेको योजना	
योजनाको नाम	रकम	योजनाको नाम	रकम
छेला टोटी खोली देहीगडा सडक	१५०००००	क) छेला टोली खाली लिखाडी सडक ख) छेला खकलाई देहीगडावगार सडक	७५०००० ७५००००

ग) गाउँसभावाट पारित गरेका योजना गाउँपालिकाले छुट्याई खर्च गरेको उदाहरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

गाउँ सभाबाट पारीत भएको		गाउँपालिकाले परिवर्तन गरेको योजना	
योजनाको नाम	रकम	योजनाको नाम	रकम
डोसेरा माथिल्लो तला खानेपानी मर्मत	४०००००	क) माथिल्लो डोसेरा खा.पा. ख) तल्लो डोरेसा पहलवाट संचालित मलशैनी मुस योजना	२००००० २०००००
कोलिकनला खानेपानी योजना वडा नं.१	३०००००	क) वोदेवाग खा.पा. वडा नं. १ ख) कोलिकनला खानेपानी वडा नं. १	१००००० २०००००

घ) गाउँसभाले पारित गरेका योजना मध्ये कार्यपालिकाले उदेश्य फरक पारी विनियोजन गरेको उदाहरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

गाउँसभाबाट पारीत भएको		गाउँपालिकाले परिवर्तन नगरेको योजना	
योजनाको नाम	रकम	योजनाको नाम	रकम
शिशु विकास केन्द्र व्यवस्थापन खडिक शिवनाथ	१०००००	पिपलखेत वारी मर्मत तर्फ	१०००००
मणिलेक क्याम्पस भवन निर्माण	२०००००	मणिलेक क्याम्पस फर्निचर निर्माण	२०००००

३७. **मध्यकालीन खर्च संरचना :** अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक खर्चको अनुमानित विवरण तयार

Scanned by CamScanner

	गर्दा आगामी तीन आर्थिक वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपण सहितको मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाको आ.व. २०७४।०७५ को खर्चको विवरण तयार गर्दा उपयुक्त वमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गरेको छैन । अतः दफा १७ को उपदफा २ वमोजिम सातवटा विषय समावेश गरी मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गरी प्राथमिकता र आवश्यकता निर्धारण हुनुपर्दछ ।		
३८.	**विपद व्यवस्थापन :** यो वर्ष विपत व्यवस्थापन कोष स्थापना गर्न रु १५ लाख छुट्याईएको छ । पाटन पञ्चेश्वर सडक खण्डमा डिभिजन सडक कार्यालयवाट ३ अलग प्याकेज तयार गरी २०७२।७३ देखि नै ट्रयाक निर्माणएंव ड्रेन वनाउनेसवग्रेड, सव वेस, वेस एंव सडक कालोपत्रे गर्ने कामको ठेक्का र निर्माण कार्य निरन्तर भै रहेको अवस्था छ । यस्तो अवस्थामा सडक मर्मत गर्ने कार्य जिम्मेवारी समेत डिभिजन सडक सम्वन्धित निर्माण व्यवसायीको हुन्छ। यस्तो अवस्थाले गाउँपालिकाले यस्ता सडक कार्य क्षेत्र वाहिर गएर लगानी एवं खर्च गर्न मिल्दैन तर सोही क्षेत्रको शिवनाथ गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. ५ र ६ मर्छले देखि सुल्लेखान सम्मको सडक मिति २०७४।५।६ देखि २०७५।५।२९ सम्म मर्मत गरेको भनि रु.१,८७,०००। खर्च लेखिएको छ । उक्त निर्माण कार्यको लागत अनुमान रु ४,६८,०००। रहेको र गाउँपालिकाले रु.१,८७,७००। व्यहोर्ने उल्लेख भएकाले वाकी रु.२,८०,३००। अर्थात ५९।८९ प्रतिशत उपभोक्ताले व्यहोर्नु पर्ने देखिन्छ । स्वीकृत लागत अनुमान ३ वटा चेनेजमा स्व.चेनेज नखुलाई १५८.२० घ.मि को प्रति घ.मि. १२९०। ५० ढुङ्गा विछ्याउने कार्यको रु १,९८,९९५।१० र सडक मर्मत का लागी ७ वटा चेनेजमा ३६१.९५ घ.मि ढुङ्गा विछ्याउन प्रति घ.मि १२९०.५० दरले रु ४,६७,६९६।४७ समेत संलग्न कागजात साथ रहेको छ । यस प्रकार सम्झौता कुल लागत र उपभोक्ताको योगदान स्पष्ट गरेको समेत देखिदैन । अर्कोतर्फ नापी कितावमा जम्मा १५४.२० घ.मि. ढुङ्गा विछ्याइएको भनि रु १,९८,९९५।१० को कार्य सम्पन्न देखाएको छ । उपभोक्ता समिततिले खर्चको फाँटवारी सार्वजनिकिरण नगरेको, अवस्थामा मिति २०७४।०८।१५ मा गरिएको मर्छले सुल्लेखान सडक मर्मत को रु.१,८७,०००। उपभोक्ता समितिको तत्काल वैंक खाता खोली वैकमा रकम जम्मा गर्ने निर्वाचनको कामले नभ्याउने हुँदा पछि अनुमोदन हुने गरी उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष अर्जुन वहादुर चन्दका नाममा चेक जारी गरी गाउँपालिका उपाध्यक्ष कुश्मा चन्द हस्ते चेक वुझाएको प्रकृया अनुमोदन भएको छ । यसरी वियरर चेक मार्फत भुक्तानीगरिएको छ । यसरी उपभोक्ता समितिको खातामा जम्मा हुनुपर्ने रकम उपाध्यक्ष ज्युले आफै वुझेको र कार्यक्षेत्र वाहिर गई निर्माण कार्य गरेको रु.१,८७,७००। सम्वन्धित वाट असुल हुनुपर्ने रु.	१,८७,७००.०	
३९.	**जिन्सी व्यवस्थापन :** यस सम्वन्धमा निम्न व्यहोरा देखिएका छन् : **क)** आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियममा लेखा श्रेस्ता म.ले.प. ले तोकेको ढाचामा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयमा रहेको खप्ने जिन्सी समाजको खाता म.ले.प.फा.नं. ४७ मा दाखिला एंव निकासी नम्वर, समानको स्पेसीफिकेसन उत्पादन गर्ने देश वा कम्पनीको नाम, साईज, अनुमानित आयु समान प्राप्त भएको स्रोत एवं उपलव्ध भएको जिन्सी खातामा सो वमोजिम नखुलाई जिन्सी खाता राख्ने गरेकोले सम्वन्धित व्यक्तिलाई सचेत गराई खाता अध्यावधिक गर्नुपर्ने देखिएको छ । **ख)** साविक शर्माली गाउँ विकास समिति र उदयदेव गाउ विकास समित मा रहेको चलअचल सम्पत्ति यस गाउँपालिकामा अध्यावधिक विवरण सहित हस्तान्तरण हुनुपर्नेमा खप्ने जिन्सी समानको खातामा सो व्यहोरा नदेखिएको र अचल सम्पत्ति हस्तान्तरण भै यस गाउपालिकाको नाममा आउनुपर्नेमा आएको देखिएन । यस तर्फ शिवनाथ गाउँपालिकाले ध्यान दिई उक्त सामानको संरक्षण र अभिलेख अध्यावधिक हुने व्यवस्था अबिलम्ब मिलाउनुपर्ने देखिन्छ । **ग)** आर्थिक कार्यविधि नियमावली बमोजिम म.ल.प.फा.नं. ४९ भरी जिन्सी निरीक्षण गर्नुपर्ने म.ले.प.फा. नं. ५७ बमोजिम जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा		

Scanned by CamScanner

	साविकका गाउँ विकास समिति तर्फको सम्पति विवरण समावेश छैन । तसर्थ एकिकृत जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ ।		
४०.	**आर्थिक विवरण :** अन्य विविध आय तर्फ एकिकृत आर्थिक विवरणमा रु.१०१६६२१।३९ देखाईएको छ । उक्त रकम मध्ये रु.४२००२१।३९ विभिन्न वडावाट गत वर्षको बाँकी रकम फिर्ता भएको, रु.३००८००। सामाजिक सुरक्षावाट पेश्की फर्छ्यौट गर्दा वचेको रकम रु.९६०००। भुल वस २ पटक चेक काटेकोले असुल गरी संचित कोष खातामा जम्मा हुन पुगेको रकम र रु.८२,००० पेश्की फिर्ता गर्दा आम्दानी जनाएको र रु.२८४१५ आन्तरिक आम्दानी तर्फ आम्दानी जनाउन छुटाएको गरी जम्मा रु.९,२७,२३६।३९ हुनुपर्नेमा रु. १०१६६२१।३९ देखिएकोले वढी रु.८९,३८५। स्रोत वेगर आम्दानी देखाई एकिकृत आर्थिक विवरण तयार गरेकोले सो रकम यकिन गर्नुपर्ने देखिएको रु.	८९,३८५.००	
४१.	**गाडी भाडा :** कार्यालयले विभिन्न पदाधिकारीहरु तथा कर्मचारीहरुको लागी गाउँपालिका देखि विभिन्न ठाउँमा तथा गाउँपालिका भित्रै आवतजावतको लागी विभिन्न गाडीधनीहरुसँग सम्झौता गरी विभिन्न दरमा रकम भुक्तानी गर्ने गरेको पाइयो । यस वर्ष कार्यालयले कन्टिन्जेन्सीवाट रु.६,१८,०८०। अन्य भाडावाट रु.५,००,०००। गरी जम्मा रु.११,१८,०८०। भाडा खर्च लेखेको छ । आवश्यकता र औचित्यको आधारमा एकमुष्ठ प्रतिस्पर्धाको विधिद्वारा भाडादर कायम गरी भाडामा लिन सकिने भएतापनि पटके रुपमा गाडीवालासँग सम्झौता गरी खर्च लेखिनु उचित देखिएन । कुनै मापदण्ड वेगर भाडा भुक्तानी गरेको, वित्तीय समानिकरण वाट प्राप्त रकम भाडा भनि भुक्तानी गरेको, सुविधा उपलव्ध गराउने यकिन आधार वेगर खर्च गरेको रकम नियमित हुनुपर्ने रु.	११,१८,०८०.००	
४२.	**बार्षिक लक्ष्य तथा प्रगति :** यो वर्ष पुँजिगत खर्च तर्फ रु.३६८ योजना रहेकोमा १० योजनामा शुन्य प्रतिशत, ५ योजनामा ५० प्रतिशत भन्दा कम प्रगति भएको विवरण पेश भएतापनि कार्यालयले तोकिएको ढांचामा लक्ष्य तथा प्रगति विवरण तयार गरेको छैन । राष्ट्रिय योजना आयोगले तोकेको ढांचामा लक्ष्य प्रगति विवरण तयार गर्नुपर्दछ ।		
४३.	जिल्ला समन्वय समितिको अधुरा योजना स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरेका विवरण अनुसार कुनै पनि योजना हस्तान्तरण भई आएको देखिएन ।		
	गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम तर्फ :		
४४.	**बढी भुक्तानी : ७, २०७५।३।६** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(८) तथा तथा ११३(३) मा खर्च गर्दा रीत पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी दिने व्यवस्था छ । लेखा तालिम, अभिमूखिकरण तालिम तथा नेतृत्व विकास तालिम वापत सामाजिक परिचालक श्री राज वहादुर चन्दले पेश्की फछ्र्यौट गर्दा तेरिजमा प्रशिक्षक भत्ता दोहोरा पर्न गई जोड जम्मा गर्दा रु.९५,४००।० मात्र हुन पर्नेमा रु.१,००,०००।० भुक्तानी हुन गएकोले वढी भुक्तानी रु.४,६००।० असुल गर्नुपर्नेरु.	४,६००।०	
	ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तर्फ :		
४५.	**१९, २०७५।३।६ बढी भुक्तानी :** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(८) तथा तथा ११३(३) मा खर्च गर्दा रीत पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी दिने व्यवस्था छ । सहकारी संस्था व्यवस्थापन तालिममा २६ सहभागी तथा २ संयोजकलाई आते जाते भाडा रु.१,००० को दरले भुक्तानी दिनुपर्नेमा रु.१,२००।० दिइएकोले वढी भुक्तानी भएको रु.५,६००।० असुल गर्नुपर्ने रु.	५,६००.०	
४६.	**पेश्की बाँकी :** कार्यक्रममा सामाजिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने संस्था सामाजिक विकास तथा सचेतना समाजलाई तेस्रो र चौथो किस्ता वापत		

Scanned by CamScanner

	दिइएको पेश्की रु.९,४५,०००।० आर्थिक वर्षको अन्तसम्म फछ्र्यौट नभएकोले आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४(३) मा भएको नियमानुसार असुल फछ्र्यौट गर्नुपर्ने रु.	९,४५,०००.०	
४७.	११, २०७५।३।२५ जुकेपानी बागजेवला खानेपानी तथा सरसफाई योजनालाई प्रथम रनिङ बील भुक्तानी वापत रु.३१,१६,०००।० दिइएकोमा मुख्य पाइपलाइन खन्ने र पुर्ने कार्यको जम्मा मूल्याङ्कन रु.१८,४०,७८१।२५ भएकोमा सो को विस्तृत परिमाण गणना (detail quantity measurement) समावेश नभएकोले सो मूल्याङ्कनको आधार खुल्ने प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	१८,४०,७८१.२५	
	ग्रामिण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम तर्फ :		
४८.	**उपभोक्ता समिति संग सम्झौता :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (३) मा उपभोक्ता समिति सँग सम्झौता गर्नुपर्ने र सो सम्झौतामा निर्माण कार्यको प्रकृति, परिमाण, लागत अनुमान, उपभोक्ता समितिले व्यर्होने वा व्यहोर्नु पर्ने रकम, कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि जस्ता विषय उल्लेख गर्नुपर्ने प्रावधान छ । लेखापरीक्षणको क्रममा निम्न उल्लेखित योजनाहरुको सम्झौता पेश नभएकोले सो योजनाहरुमा भुक्तानी भएको रु.१८,३१,८०२।० सम्बन्धी यकिन गर्न सकिएन । सम्झौताहरु पेश गर्नुपर्दछ ।	१८,३१,८०२।००	

सि.नं.	भौ.नं., मिति	योजनाको नाम	गाउँपालिकाले भुक्तानी गरेको रकम
१	७-२०७५।२।२२	भूमिरोडा बासागडा सिंचाई पोखरी योजना	७७९८१४.०
२	८-२०७५।३।२२	बकुन्ना सिंचाई पोखरी	७३३१८०.०
३	९-२०७५।३।२५	बासधारा सिंचाई पोखरी योजना	३१८८०८.०
		जम्मा	**१८,३१,८०२.०**

	स्वास्थ्य तर्फ :		
४९.	**औषधि खरिद :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५ (१) मा सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरिएका मालसामान सम्झौतामा उल्लिखित स्पेसिफिकेशन र गुणस्तरको बमोजिम भए नभएको निरीक्षण गर्नुपर्ने र ११५ (६) मा निरीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस वर्ष रु.२,३४,०८३।० को औषधि खरिद भएकोमा यस नियम बमोजिम निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार भएको पाइएन । नियमानुसार मालसामानको निरीक्षण गर्नुपर्दछ ।		
५०.	**औषधि हस्तान्तरण :** निम्न २ औषधि उपकरणको जिन्सी खाता परीक्षण गर्दा ३ स्वास्थ्य चौकीलाई हस्तान्तरण गरेको फाराममा उल्लेख भएको भन्दा जिन्सी खातामा बढी परिमाण घटाइएको रु.३,९८६।० असुल हुनुपर्ने रु.	३,९८६।०	

सि.नं.	औषधि उपकरण	जिन्सी खातामा घटाइएको परिमाण	हस्तान्तरण फारामहरुको परिमाण	फरक	इकाइ रकम	जम्मा रकम
१	सालबुटामोल	६५००	५०००	१५००	१	१५००
२	सर्जिकल ग्लोभ	३००	२५०	५०	४९.७२	२४८६
						३,९८६

५१.	१८, २०७५।३।२० स्वास्थ्य संयोजक श्री जगदीश भट्टको पेश्की फछ्र्यौट गर्दा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन् :		

Scanned by CamScanner

५१.१.	**शीर्षक फरक** : यस उपशीर्षकमा बैठक भत्ता वापत रु.६०,०००।० विनियोजन भएकोमा विभिन्न मितिमा बैठक बसेको यातायात खर्च भनि रु.३२,५००।० सहभागीलाई भुक्तानी गरेको पाइयो । यस शीर्षकमा यातायात खर्च शीर्षकमा बजेट नभएकोले सो रकमको १५ प्रतिशतले हुन आउने रु.४,८७५।० असुल गर्नुपर्ने रु.	४,८७५।०	
५१.२.	**औषधि ढुवानी** : यस उपशीर्षकमा औषधि ढुवानीको लागी बजेट विनियोजित नभएको अवस्थामा रु.११,०००।० ढुवानी खर्च लेखेको नियमित नदेखिएको रु.	११,०००।०	
	वित्तीय समानीकरण (चालु तर्फ) :		
५२.	**सवारी साधन खर्च :** कार्यालयले विभिन्न मितिमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई भ्रमण खर्च बापत रकम भुक्तानी दिदा भ्रमण गर्नेहरुले सम्बन्धित सवारी साधनको टिकट बिना दाबि गरे अनुरुप सवारी साधन बापतको रकम भुक्तानी दिने गरेको पाइयो । टिकट संलग्न नगरेको अवस्थामा सम्बन्धित बस व्यवसायी समिति वा कम्पनीको दररेट लिई सो अनुसार भुक्तानी गर्नुपर्ने वा टिकट अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेमा नगरेको पाइयो । भ्रमण खर्चको यथार्थताको लागी उल्लेखित कमजोरीमा सुधार हुनुपर्दछ ।		
५३.	**अनुगमन खर्च सम्वन्धमा:** कार्यालयले विभिन्न मितिमा विभिन्न कार्यक्रममा अनुगमन तथा मूल्याकंन गरेको तथा कार्यक्रमको लागि भ्रमण गरेको भनी यो बर्ष कुल रु २०,७९,९९३.०० खर्च गरेको छ । कार्यालयले भ्रमणको अभिलेख तयार गरेको छैन । भ्रमण अभिलेख नहुदा कुन कर्मचारी तथा पदाधिकारीले के प्रयोजनको लागि कति समय अनुगमन तथा भ्रमण गरे भनी बिश्लेषण गर्न सकिएन । अनुगमन तथा भ्रमण गर्दा भ्रमणको उद्धेश्य तथा प्रयोजन प्रस्ट खुलाउने गरेको छैन । दैनिक भ्रमण भत्ता बापत खर्च लेखिएकोमा कार्यक्रम भ्रमण पश्चात प्रतिवेदन तयार गरी कार्यालयमा पेश नगरिएको कारणले सम्बन्धीत कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले सम्बन्धीत कार्यक्रमको प्रयोजनको लागि नै भ्रमण गरेको हो वा होइन भनी यकीन गर्न सकिएन । यसरी खर्च गर्ने परिपाटिमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।		
५४.	**खरिद व्यवस्थापन**		
५४.१	**खरिद योजना :** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ मा बार्षिक रु १० लाख भन्दा बढीको खरिद गर्दा खरिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले सो बमोजिम खरिद योजना बनाएको छैन । एकै प्रकृतिका सामानको खपत समेत उल्लेख्य परिमाणमा भएकोमा कार्यालयले सामानको प्रकृति अनुसार प्याकेजिङ गरी रकमको परिमाण अनुसार खरिद विधि छनौट गरेको छैन । कार्यालयले कार्यालय सञ्चालन सम्बन्धी कार्यालय समानहरुको खरिदमा यो बर्ष रु.२८,९३,३६२।१२ खर्च गरेको छ । एकै प्रकृतिका समानहरुको खरिदमा एउटै प्याकेज बनाई सिलबन्दी दरभाउपत्र वा बोलपत्रको माध्यमद्धारा प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले खरिद गर्न सकिने भएतापनि कार्यालयले विभिन्न मितिमा सोझै टुक्रे खरिद गरेको र वडा कार्यालयहरुलाई पेश्की दिई पेश्की मार्फत कार्यालय समानहरु खरिद भएको पाइयो । तसर्थ कार्यालयले खरिद कार्यमा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको पालना गरी खरिद योजना मार्फत स्पष्ट खरिद विधि छनौट गरी प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले खरिद गर्नुपर्दछ ।		
५४.२	**सोझै खरिद :** सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ८५ मा सोझै खरिद गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था छ । तर कार्यालयले कार्यालय सामान, औषधी लगायतका मालसामान सोझै खरिद गर्दा उक्त नियममा भएको व्यवस्थाको परिपालना गरेको पाइएन । सार्वजनिक खरिद नियमावलीले तोके बमोजिम मालसामानको स्पेसिफिकिसेन बमोजिम लागत अनुमान तयार गर्ने, दररेट माग गर्दा लिखित रुपमा कम्तिमा तीनवटा आपूर्तिकर्ताबाट माग गर्ने, न्यूनतम कबोल गर्ने आपूर्तिकर्ताबाट खरिद गर्ने र सामानको प्राप्तीपछी स्पेसिफिकेसन बमोजिम आए नआएको यकिन गरेर मात्र रकम भुक्तानी गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन । उल्लेखित कमजोरीमा सुधार हुनुपर्दछ । त्यस्ता खरिदका केही उदाहरण निम्न छन् :		

सि.नं.	गो.भौ.नं र मिति	फर्मको नाम	भुक्तानी रकम
१	१०१, ०७५/२/२९	आदर्श स्टेशनरी एण्ड सप्लायर्स	१,६१,३६४.००
२	१०२, ०७५/२/२२	तेजेन्द्र कुशुम सप्लायर्स	२,७३,४००.५०
३	१०३, ०७५/२/२२	स्मार्ट कम्युनिकेसन एण्ड स्टेशनरी	२,२९,३५६.००

Scanned by CamScanner

४	१४२, ०७५/३/२०	स्मार्ट कम्युनिकेशन एण्ड स्टेशनरी	१,९१,०२६.००
५	१६७, ०७५/३/२०	पुष्पाञ्जली ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	३,१४,७५०.००

५५. **बैठक भत्ता :** कार्यालयले वडाहरुको बैठक भत्ता बापत पेश्की रकम दिने र भर्पाईहरु प्राप्त भएपछि फछ्र्यौट गर्ने गरेकोमा केही वडाहरुको भर्पाई परीक्षण गर्दा वडा समितिका ५ जना र एक वडा सचिव समेत ६ जनालाई मात्र बैठक भत्ता दिनुपर्नेमा अन्य कर्मचारीलाई पनि संलग्न गरी बैठक भत्ता दिने गरेको पाइयो । सम्बन्धित बाहेकका व्यक्तिहरुलाई संलग्न गरी बैठक भत्ता दिने कार्यलाई उचित मान्न सकिएन । तसर्थ खर्च रकम नियमित गर्ने रु ९९,०००.००

वडा नं.	भौचर नं. र मिति	बैठकमा बढी संलग्न व्यक्ति संख्या	बढी संलग्न भएको कारण भुक्तानी भएको रकम
३	२०, ०७४/७/१७	१	३०००.००
१	२१, ०७४/७/१७	४	१८०००.००
४	३४, ०७४/११/१६	१	३०००.००
५	४८,०७४/१२/१८	१	७०००.००
६	४८,०७४/१२/१८	१	९०००.००
२	१४८, ०७५/३/२०	१	१२०००.००
२	१४८, ०७५/३/२०	१	१५०००.००
३	१५२, ०७५/३/२०	१	१५०००.००
४	१५२, ०७५/३/२०	१	१५०००.००
१	१६५, ०७५/३/२०	१	२०००.००
		जम्मा	९९०००.००

५६. **करार कर्मचारी : यस सम्बन्धी देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन् :**

(क) कार्यालयले ४ अनमी र ल्याब असिस्टेन्ट सहित ५ जना कर्मचारीहरुलाई मासिक १२००० का दरले पारिश्रमिक दिदै आएकोमा नयाँ छनौट गरिएका २ अनमी र १ ल्याब असिस्टेन्ट क्रमश : मिना नाथ तारा भण्डारी र सरस्वती रावलको भर्ना प्रक्रिया, छनौट तथा सिफारिस सम्वन्धी कागजात लेखापरीक्षणको लागी उपलब्ध हुन सकेन । त्यस्तै पुराना भनीएका दुई अनमीहरु राधा चन्द र शान्ती कठायतको करार सम्झौता वा नविकरण सम्बन्धी कागजात पेश भएन । तसर्थ नयाँ करारमा भर्ना गरेको कर्मचारीहरुको भर्ना प्रक्रिया को विश्लेषण गर्न सकिएन भने पुराना करार कर्मचारीहरुलाई भुक्तानी गरेको तलब भत्ता सही र यथार्थ थियो भनी विष्लेषण गर्न सकिएन ।

(ख)कार्यालयले गो.भौ.नं. ५४ मिति २०७४।१२।२२ बाट विभिन्न स्वास्थ्य चौकीमा कार्यरत ६ जना कार्यालय सहयोगी तथा स्वीपरलाई मासिक रु १२,०००।०० का दरले तलब दिएको पाइयो । उक्त कर्मचारीहरुको छनौट प्रक्रिया देखि करार सम्झौता सम्मको कागजात लेखापरीक्षणको लागी उपलब्ध भएन । तसर्थ उक्त कर्मचारीहरुलाई भुक्तानी गरेको तलव भत्ता सही र यथार्थ थियो भनी विष्लेषण गर्न सकिएन ।

(ग) कार्यालयले गो.भौ.नं. १२९ मिति २०७५।३।१८ मा बछला वर्थिङ्ग सेन्टरमा करारमा कार्यरत अ.हे.व. मोहनदत्त कलौनी लाई मिति २०७४।११।१५ मा सम्झौता गरी मासिक रु १२०००।०० र सब इन्जिनियर अमृत महतालाई मासिक रु २३५०० का दरले रकम भुक्तानी गरेकोमा निजहरुको करार नियुक्ती प्रक्रिया सम्बन्धी कागजातहरु लेखापरीक्षणको लागी पेश नभएकोले नियुक्ती प्रक्रिया सही थियो भनी विश्लेषण गर्न सकिएन । स्वतन्त्र प्रतिस्पर्धा मार्फत मात्र नियुक्ति गर्नु पर्दछ ।

५७. **नर्म्स को प्रयोग :** कार्यालयले उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरेको भनीगो.भौ.नं. ६७, मिति ०७५।१।२३ बाट विर सिंह महतालाई रु ३,८८,६८५।०० भुक्तानी गरेकोमा व्यहोरा निम्नानुसार देखियो :

(क) लेखा व्यवस्थापन र प्रतिवेदन भनी रु ९०००।०० खर्च लेखेकोमा अग्रिम कर बापत रु १३५०.०० कट्टि गरेको पाइएन । उक्त रकम

Scanned by CamScanner

सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

(ख) १६ जना प्रशिक्षकलाई २४ वटा कक्षाको लागी प्रति कक्षा रु १५००।०० का दरले रु ३६०००.०० भुक्तानी गरेको छ । अर्थमन्त्रालयको खर्च सम्वन्धी मापदण्ड अनुसार प्रति कक्षा रु ७०० र कार्यपत्र संलग्न गरेको अवस्थामा रु ८०० गरी प्रति कक्षा रु १५०० दिन सकिने व्यवस्था भएतापनि प्रशिक्षकहरुले कार्यपत्र संलग्न गरेको प्रमाण लेखपरीक्षणको क्रममा प्राप्त भएन । तसर्थ २४ वटा कक्षामा रु ८०० का दरले वढी भुक्तानी भएको रु १९२००.०० कर रकम मिलाउदा रु १६,३२०।०० सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

(ग) स्थानीय चिया पसलबाट चिया खाजा खुवाएको भनी सादा कागजमा भर्पाई गरी विभिन्न मितिका ५ वटा भर्पाई संलग्न गरी १,२४,५३०.०० भुक्तानी गरेको पाइयो । गाउँपालिकाले स्थानीय पसलहरु सम्बन्धित निकायमा दर्ता गर्ने गराउने तथा बिल बिजकको प्रयोग लाई अनिवार्य गर्नुपर्दछ ।

१३५०.०

१६३२०.०

५८. **बोर्डिङ्ग पास :** कार्यालयले गो.भौ.नं. ७३ मिति २०७५।१।२७ मा गाउँपालिकाका अध्यक्ष र उपाध्यक्षले भ्रमण गर्ने क्रममा हवाइ यातायात प्रयोग गरेको भनी भ्रमण खर्च भुक्तानी गरेकोमा निम्न मितिको हवाई टिकट वा बोर्डिङ्ग पास संलग्न गरेको पाइएन । तसर्थ निम्नानुसारको मितिको टिकट र बोर्डिङ्ग पास पेस गर्ने अन्यथा रु ६६,६५०.०० सम्बन्धितबाट असुल गर्ने रु

सि.नं.	भ्रमण गर्ने व्यक्ति	मिति	स्थान	भुक्तानी रकम	कैफियत
१	गाउँपालिका अध्यक्ष	२०७४।१२।१५	धनगढी - काठमाडौं	१३५००.००	बोर्डिङ्ग पास नभएको
२	गाउँपालिका अध्यक्ष	२०७४।१२।२०	काठमाडौं - धनगढी	१३५००.००	टिकट र बोर्डिङ्ग पास दुवै नभएको
३	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	२०७४।१२।१७	धनगढी - काठमाडौं	१३५००.००	बोर्डिगं पास नभएको
४	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	२०७४।१२।२१	काठमाडौं - धनगढी	१३५००.००	टिकट र बोर्डिङ्ग पास दुवै नभएको
५	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	२०७५।१।११	काठमाडौं - धनगढी	१२६५०.००	टिकट र बोर्डिङ्ग पास दुवै नभएको
जम्मा				**६६,६५०.००**	

६६,६५०.००

५९. कार्यालयले गो.भौ.नं. ८९ र १३४ बाट स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनार्थ सामाजिक बिकास तथा सचेतना समाव (स्वदेश) वैतडी लाई रु ५,००,००० भुक्तानी दिएको थियो । गाउँकार्यपालिकाको निर्णयबाट उक्त संस्थालाई रु ५ लाखको सम्भौता गरी आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने निर्णय गरे अनुरुप कार्यालयले सोझै वार्ताद्धारा संस्था छनौट गरी उक्त कार्यक्रमको लागी सम्झौता गरेको पाइयो भने उक्त संस्थाले पनि बिजक जारी नगरी विभिन्न बिल भपाईहरु पेश गरेको पाइयो । भुक्तानी प्रक्रियामा अनिवार्य रुपमा कर बिजकको प्रयोग गरिनुपर्दछ भने संस्था छनौट गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीले गरेको व्यवस्था अनुरुप प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले छनौट गर्नुपर्दछ ।

६०. कार्यालयले गो.भौ.नं. ९७ मिति २०७५।२।२१ बाट विविध खर्च बापत तिन जना सुरक्षाकर्मीहरुमध्ये दुइ जनालाई रु ५५००।०० का दरले र एक जनालाई रु ६५००।०० भुक्तानी गरेको पाइयो । नगद रकम सदरमुकाम देखि गाउँपालिकासम्म ल्याउँदा सुरक्षा प्रदान गरेको भनेतापनि अवधि, दर नखुलाई एकमुष्ठ भुक्तानी दिएको पाइयो । यसरी पारिश्रमिक भुक्तानी गर्न पाउने स्वीकृत नर्म्स वा आधार प्रमाण पेश गर्ने रु

१७,५००.००

६१. **जिन्सी व्यवस्थापन :**

६१.१. कार्यालयले विभिन्न समयमा जिन्सी सामानहरु खरिद गरी दाखिला गर्दा सामानहरुको स्पेसिफिकेसन नखुलाउने गरेको, मूल्य राख्दा मू.अ.कर सहितको अभिलेख नराख्ने गरेको पाइयो ।

६१.२. गो.भौ.नं. १०४ मिति २०७५।२।२२ बाट दुइ थान स्टाफ लिभिङ्ग मेशिन दुई थान प्रति थान रु २०,४२५.०० का दरले खरिद गरेकोमा खर्च भएर नजाने जिन्सी खातामा आम्दानी बाँध्नुपर्नेमा खर्च भएर जाने जिन्सी खातामा आम्दानी बाँधी खर्च लेखेको पाइयो । त्यस्तै सोही भौचरबाट अरु दुइ प्रकारका लेभल मेशिन मूल्य रु १,८०,७२१।५० का सामानहरु पनि खर्च भएर जाने जिन्सी खातामा आम्दानी बाँधी खर्च लेखेको पाइयो ।

Scanned by CamScanner

	यसरीखर्च हुने खातामा आम्दानी बाँधी खर्च लेख्नु उचित देखिएन । उक्त समानहरु खर्च नहुने खातामा आम्दानी बाँधी बाँकी मौज्दात प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु	२,०१,१४६.५०	
६१.३.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १४५ मिति २०७५।३।२० मा स्मार्ट कम्युनिकेशन एण्ड स्टेशनरी बैतडीबाट ४० थान झोला रु.२५०० का दरले र ४० थान छाता रु ४०० का दरले कुल रु १,१६,०००.०० मा खरिद गरेकोमा सो को जिन्सी दाखिला तथा वितरण गरेको वा मौज्दात रहेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	१,१६,०००.००	
६१.४	गो.भौ.नं. १४६ मिति २०७५।३।२० मा केदार ब्रम्हशक्ति सप्लायर्सबाट रु १९९४०.०० मा ६ थरीका सामानहरु खरिद गरेकोमा सो को जिन्सी दाखिला भएको पाइएन । तसर्थ उक्त सामानहरुको जिन्सी दाखिला तथा मौज्दात स्थितिको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु	१९,९४०.००	
६१.५.	वडाहरुले कार्यालयबाट पेश्की लैजाने र विभिन्न कार्यालय सामानहरु खरिद गरेको बिल भपाई साथ दाखिला प्रतिवेदन पनि पेश गर्ने गरेकोमा त्यस्तो प्रतिवेदनहरुमा जिन्सी खाता पाना नं. उल्लेख हुने गरेको पाइएन । कार्यालयले यस सम्बन्धमा अनुगमन गरी जिन्सी दाखिला हुने गरे नगरेको यकिन गर्ने र नगरेको पाइएमा सम्बन्धितलाई कानून बमोजिम कारवाही गर्नुपर्दछ ।		
६२.	**छुटको प्रयोग :** कार्यालयले विभिन्न मितिमा विभिन्न पत्रपित्रकामा सूचना प्रकाशन गर्दा सम्बन्धित विज्ञापन एजेन्सीबाट छुट प्राप्त गरेको देखिएन । प्राय कार्यालयले निर्धारित दरमा विज्ञापन एजेन्सीबाट १५ देखि ४२ प्रतिशत सम्म छुट प्राप्त गर्ने गरेको सन्दर्भमा गाउँपालिकाले पनि त्यस्तो छुट लिई खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्न ध्यान दिनुपर्ने देखियो । छुट नलिई सूचना प्रकाशन गरेका केही उदाहरण निम्न छन् : सि.नं. | गो.भौ.नं. र मिति | भुक्तानी रकम १ | १०५, मिति २०७५।२।२२ | १०८४८०.००		
६३.	**मालपोत अध्यावधिक :** कार्यालयले विभिन्न मितिमा मालपोत अध्यावधिक गराएबापत भनी मालपोत कार्यालयका एक कर्मचारीलाई मिति ०७५।३।४ मा ३ नं. वडाका वडाध्यक्षमार्फत रु १८,०००.०० र मिति ०७५।३।२० मा रु ९०००.०० गरी रु १,०८,०००.०० भुक्तानी दिएको पाइयो । पारिश्रमिक दिदा कति अवधि कुन दरले भन्ने नखुलेको साथै खर्च गर्ने आधार वा स्वीकृत नर्म्स पनि नखुलेको पाइयो । खर्च गर्दा खर्चलाई पुष्टि हुने आधार प्रमाण बेगर खर्च लेखेकोले खर्च रकम नियमित नदेखिएको रु	१,०८,०००.००	
६४.	शीर्षक **फरक :** कार्यालयले गो.भौ.नं. १३७ मिति २०७५।३।२० बाट स्वास्थ्य तर्फका कर्मचारीहरुको चैत्रदेखि असार सम्मको कुल खर्च रु १८,४२,६१७।६० मध्ये वित्तीय समानीकरणको चालुतर्फबाट रु ६,६५,६४२।१९ व्यहोरी बाँकी रकम स्वास्थ्य तर्फको सर्शत अनुदानबाट व्यहोरेको पाइयो । एकै प्रकृतिको खर्च दुइवटा शीर्षकबाट खर्च गर्नु उचित देखिएन । शीर्षक फरक परेकोले खर्च रकम नियमित गर्नुपर्ने रु	६,६५,६४२.१९	
६५.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १४२ मिति ०७५।३।२० बाट परामर्श सेवा भनी एक अधिवक्तालाई मुद्दाको बहस पैरवी गरेबापत रु.५०,०००।०० खर्च लेखेको छ । प्रति बहस पारिश्रमिक वा सेवा करारमा नियुक्ती भन्ने व्यहोरा नखुलाई एकमुष्ठ खर्च गर्ने परिपाटिमा सुधार हुनुपर्दछ ।		
६६.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १४७ मिति ०७५।३।२० बाट वडा नं. १ को चालु खर्च बापत रु.३,२०,९००.०० खर्च लेखेकोमा व्यहोरा निम्नानुसार देखियो : **(क)**कार्यालय सञ्चालनको लागी रु ५००००, विविध खर्चमा रु १००००००.०० दिइएकोमा क्रमशः उक्त शीर्षकमा क्रमशः रु ६१,४९५.०० र रु १,२९,४६३.०० खर्च लेखेको पाइयो । उक्त दुवै शीर्षकमा तोकिएको रकमभन्दा बढी खर्च भएको देखिदा बजेटरी नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी भएको देखिएन । निकासा दिएको रकमभन्दा बढी खर्च रकम नियमित गर्नुपर्ने रु **(ख)** जनप्रतिनिधिहरुलाई चिया नास्ता तथा खाजा खुवाएको भनी सादा कागजमा भपाई गरी ४ थान भर्पाई बाट रु ७४,६७९.०० खर्च गरेको पाइयो । बिल बिजकको प्रयोग बिना यसरी खर्च लेख्नु उचित देखिएन । **(ग)** वडा अध्यक्ष तथा सदस्यलाई टोल बस्तीमा भेलामा आउँदा जना खाना तथा बास खर्च भनी ५ जनालाई रु ३५००।०० का दरले र अर्को भौचरबाट ५ जनालाई एकमुष्ठ रु १५०० का दरले दिन र दर नखुलाई कुल रु २५०००।०० रकम भुक्तानी गरेको पाइयो । यसरी अवधि तथा दर	४०,९५८.००	

Scanned by CamScanner

	नखुलाई रकम भुक्तानी भएको तथा उक्त भुक्तानीमा नगदै बितरण गरेकोमा भुक्तानीमा अग्रिम कर बापत रु ३७५०.०० कर पनि कट्टि नगरेकोले कर रकम रु ३७५०.०० सम्बन्धितबाट असुल गरी एकमुष्ठ भुक्तानी गर्न पाउने आधार प्रमाण पेश गर्ने रु	२५,०००.००	
६७.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १४८ मिति ०७५।३।२० बाट वडा नं. २ को चालु खर्चबापत रु ५,२८,२६४.०० खर्च लेखेकोमा व्यहोरा निम्नानुसार देखियो : (क) कार्यालय सञ्चालनको लागी रु ५००००, विविध खर्चमा रु १००००००.०० दिइएकोमा क्रमशः उक्त शीर्षकमा क्रमशः रु १,२२,९०८.०० र रु १,६६,४११.०० खर्च लेखेको पाइयो । उक्त दुवै शीर्षकमा तोकिएको रकमभन्दा बढी खर्च भएको देखिदा बजेटरी नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी भएको देखिएन । निकासा दिएको रकमभन्दा बढी खर्च रकम नियमित गर्नुपर्ने रु (ख) जनप्रतिनिधिहरुलाई चिया नास्ता तथा खाजा खुवाएको भनी सादा कागजमा भपाई गरी ४ थान भर्पाई बाट रु ७७,५६३.०० खर्च गरेको पाइयो । बिल बिजकको प्रयोग बिना यसरी खर्च लेख्नु उचित देखिएन । (ग) वडा अध्यक्ष तथा सदस्यलाई टोल बस्तीमा भेलामा आउदा जादा खाना तथा बास खर्च भनी ५ जनालाई रु ३५००।०० का दरले र अर्को भौचरबाट ५ जनालाई एकमुष्ठ रु १५०० का दरले दिन र दर नखुलाई कुल रु २५०००।०० रकम भुक्तानी गरेको पाइयो । यसरी अवधि तथा दर नखुलाई रकम भुक्तानी भएको तथा उक्त भुक्तानीमा नगदै बितरण गरेकोमा भुक्तानीमा अग्रिम कर बापत रु ३७५०.०० कर पनि कट्टि नगरेकोले कर रकम रु ३७५०.०० सम्बन्धितबाट असुल गरी एकमुष्ठ भुक्तानी गर्न पाउने आधार प्रमाण पेश गर्ने रु	१,३९,३१९.०० २५,०००.००	
६८.	गो.भौ.नं. १४९, मिति २०७५।३।२० बाट वडा नं. ५ को लागी विभिन्न शीर्षकमा रु ३,१३,९४०.०० खर्च गरेकोमा संलग्न कागजात अनुसार वडाध्यक्ष सहित ५ जनालाई भ्रमण आदेश, बिल तथा प्रतिवेदन बिना योजना अनुगमन भनी रु ४०००.०० का दरले एकमुष्ठ रु २००००.०० बितरण गर्दा अग्रिम कर कट्टि गरेको पाइएन । त्यस्तै बस्ती टोलमा गएको भनी ५ जनालाई प्रति व्यक्ति रु ६८०० का दरले रु ३४०००.०० बितरण गरेकोमा सो मा लाग्ने अग्रिम कर बापतको रकम कट्टि गरेको पाइएन । तसर्थ उक्त दुवै रकममा कट्टि गर्नुपर्ने कर बापतको रकम रु ८१०० सम्बन्धितबाट असुल गर्ने रु.	८,१००.००	
६९.	गो.भौ.नं. १५०, मिति २०७५।३।२० बाट वडा नं. ६ को लागी विभिन्न शीर्षकमा रु ३,६४,७५०.०० खर्च गरेकोमा संलग्न कागजात अनुसार वडाध्यक्ष सहित ५ जनालाई भ्रमण आदेश, बिल तथा प्रतिवेदन बिना योजना अनुगमन भनी रु ४०००.०० का दरले एकमुष्ठ रु २००००.०० बितरण गर्दा अग्रिम कर कट्टि गरेको पाइएन । त्यस्तै बस्ती टोलमा गएको भनी ५ जनालाई प्रति व्यक्ति रु ७००० का दरले रु ३५०००.०० बितरण गरेकोमा सो मा लाग्ने अग्रिम कर बापतको रकम कट्टि गरेको पाइएन । तसर्थ उक्त दुवै रकममा कट्टि गर्नुपर्ने कर बापतको रकम रु.८२५० सम्बन्धितबाट असुल गर्ने रु.	८,२५०.००	
७०.	गो.भौ.नं. १५२, मिति २०७५।३।२० बाट खर्च लेखेको मध्ये वडा नं. ३ र ४ का वडाध्यक्षसहित १० जनालाई अनुगमन गरेको भनी भ्रमण आदेश र बिल बिना एकमुष्ठ रु ४०००।०० का दरले रु ४००००.०० खर्च लेख्दा अग्रिम कर बापतको रु ६०००.०० कट्टि नगरेकोले उक्त रकम सम्बन्धितबाट असुल गर्ने रु.	६,०००.००	
७१.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १५४ मिति २०७५।३।२० बाट सञ्चार महशुल बापत रु २५५१२५.०० र विविध खर्चबाट रु ९४,८७५.०० गरी कुल रु ३,५०,०००.०० स्थानीय एक एफ एमलाई भुक्तानी गरेको पाइयो । उक्त एफ एम सँगको सम्झौतामा प्रसारण हुने समय, कार्यक्रमको नाम आदि खुलाउनु पर्नेमा नखुलाएको पाइयो । त्यस्तै एफ एम छनौट गर्दा पनि प्रतिस्पर्धात्मक विधि अपनाएको पाइएन । कार्यालयले उल्लेखित कमजोरीहरुमा सुधार गर्नुपर्दछ । उक्त भुक्तानी रकममध्ये खर्च शीर्षक फरक पारी विविधबाट खर्च भएको रु ९४,८७५.०० नियमसँगत नदेखिएको रु.	९४,८७५.००	
७२.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १५९, मिति २०७५।३।२० मा वडा सचिव पुष्कर चाडको रु ५००००.०० पेश्की फछ्र्यौट गर्दा निजले संलग्न गरेको		

Scanned by CamScanner

	कागजातमा माग फाराम र खरिद आदेशमा आदेश दिनेको सही नभएको, दाखिला प्रतिवेदनमा जिन्सी खातापाना नम्वर नभएको साथै गोश्वारा भौचरमा कार्यालय प्रमुखको पनि सही नभएको देखिएकोले उक्त खर्च बास्तवमा सही प्रयोजनको लागी भएको थियो भनी यकिन गर्न सकिएन । खर्च पुष्टि गर्ने पर्याप्त प्रमाण कागजात नभएकोले खर्च रकम अनियमित देखिएको रु	५०,०००.००	
७३.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १६० मिति २०७५।३।२५ मा विर सिंह महताको पेश्की मार्फत विभिन्न समयको गाउँ सभा तथा गाउँपालिकाको वैठक भत्ताको लागी कुल रु ५,८५,०००.०० खर्च लेख्दा रु ८७,७५०.०० कर कट्टि गरेकोमा उक्त कर रकम सम्वन्धित राजस्व खातामा दाखिला गरेको नपाइएकोले उक्त रकम सम्बन्धितबाट असुल गरी राजस्व दाखिला गर्नुपर्ने रु	८७,७५०.००	
७४.	सर्शत अनुदान तर्फको पोषण कार्यक्रमको लागी भनी वित्तीय समानीकरणको चालु तर्फवाट रु २४,६००.०० खर्च लेखेको पाइयो । सम्वन्धित खर्च सम्बन्धित शीर्षकबाटै गर्नुपर्दछ । शीर्षक फरक पारी खर्च लेखेकोले नियमित गर्नुपर्ने रु	२४,६००.००	
७५.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १६७ मिति २०७५।३।२० मा एक सप्लायर्सबाट १५ थान मोबाइल रु ३,१४,७५०.०० मा खरिद गरेकोमा उक्त १५ थान मोबाइल को कसलाई बितरण गरियो भन्ने व्यहोरा खुल्न सकेन । मोबाइल सुविधा वितरण गर्न मिल्ने कुनै कानूनी आधार लेखापरीक्षणको क्रममा पेश हुन सकेन । खर्चलाई पुष्टि गर्न सक्ने आधार बिना खर्च लेखिएकोले खर्च रकम अनियमित देखिएको रु	३,१४,७५०.००	
	वित्तीय समानीकरण (पूँजिगत)		
७६.	**आयोजना कार्यान्वयनका कमजोरीहरु :** कार्यालयले यो बर्ष उपभोक्ता समिति मार्फत आयोजना कार्यान्वयन गरेको मध्ये केही आयोजनाहरु नमूना छनौट गरी परीक्षण गर्दा निम्नानुसारको व्यहोराहरु पाइयो : • लागत अनुमान तयार गर्दा प्रयोग भएको परिमाण बिष्लेषण र दर बिष्लेषण लेखापरीक्षणको क्रममा पेश नभएकोले कुनै पनि आयोजनाको कार्य आइटमहरुमा प्रयोग भएको इकाइगत परिमाण र दर सहि थियो भनी बिष्लेषण गर्न सकिएन । • आयोजनाको कतिपय सम्झौतामा मिति उल्लेख नगरेको, कतिपयमा लाग्ने लागत तथा दुवैपक्षवाट व्यहोरिने रकम नखुलाएको पाइयो । सम्झौतामा हेलचक्राई गर्ने कर्मचारीलाई कानून बमोजिम जिम्मेवार बनाइनुपर्दछ । • आयोजनागत योजना खाता तयार गरेको पाइएन । • कार्यान्वयन गरिएका सबै आयोजनामा उपभोक्ता समिति बाहेकका लाभग्राहीहरु समेत भेला भई सार्वजनिक परीक्षण गरेको खुल्ने कागजात तयार गरेको पाइएन । यसबाट आयोजना सहि तरिकाले कार्यान्वयन भएका छन भनी यकिन गर्न सकिएन । • आयोजना कार्यान्वयन गर्दा कार्यान्वयन तालिका तयार गरेको पाइएन । • लागत अनुमानमा सम्पन्न हुन सक्ने समयावधि उल्लेख नगरेको र कतिपय मेजरमेन्ट र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा सम्पन्न भएको तथा मापन भएको मिति उल्लेख नगरेको कारण उपभोक्ता समितिहरुले निर्धारित समायवधी भित्र काम सम्पन्न गर्न सके वा सकेनन भनी बिष्लेषण गर्न सकिएन । • कतिपय सम्झौतामा कुल रकम राख्दा कन्टिन्जेन्सी बाहेकको रकम राख्ने गरेको कारण आयोजनाको बास्तविक लागतमा आधारित भएर सम्झौता हुन गरेको पाइएन । • कतिपय आयोजनामा लागत अनुमान अनुसारको रकम राखी सम्झौता नभएको पाइयो । उल्लेखित कमजोरीहरु समयमै सुधार हुनुपर्दछ ।		
७७.	**आयोजना हस्तान्तरण :** कार्यालयले उपभोक्ता समितिबाट कुनै पनि आयोजनाको कार्य गराइसकेपछी सो योजना सम्बन्धितलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्दछ । उपभोक्तालाई आफूले गरेको कामप्रति अपनत्व महशुश गराउन साथै मर्मत तथा सञ्चालनमा उनिहरुलाई जवाफदेहि बनाउन अन्य योजना समयमै सम्पन्न गरी हस्तान्तरण समेत गर्नुपर्दछ ।		

Scanned by CamScanner

७८. **मेशिनबाट कार्य :** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७(९) विपरित उपभोक्ता समितिवाट संचालित विभिन्न आयोजना अन्तर्गतका सडक योजनाहरुमा हेभी मेसिन (स्काभेटर, बुलडोजर)प्रयोग गरेको भनी उपभोक्ता समितिहरुले सम्न्धीत निर्माण व्यवसायीको विल कार्यालयमा पेश गर्ने गरेको देखियो । तसर्थ नियममा व्यवस्था भए बमोजिम उपभोक्ता समितिवाट गरिने कार्यहरुमा हेभि मेशिनको प्रयोगलाई निरुत्साहीत गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

७९. **आनुपातिक कट्टी :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (४) मा उपभोक्ता समितिको योगदानभन्दा कम काम सम्पन्न भई रनिङ्ग विल र मूल्याङ्कन प्रतिवेदन प्राप्त भएकोमा सोही अनुरुप स्थानीय निकायवाट व्यहोरिने रकमलाई पनि सोही अनुपातमा कम गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको निम्न कार्यहरुको भुक्तानीमा आनुपातिक कट्टा नभई वढी भुक्तानी भएको रु. ७,६९,७८६.०० असुल गरी संचित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु. — ७,६९,७८६.७१

८०.

सि.नं.	भौ.नं.	योजनाको नाम	सम्झौता रकम	गाउँपालिकाले व्यहोर्ने रकम	कार्यसम्पन्न रकम	गाउँपालिकाले भुक्तानी गरेको रकम	कार्यालयले व्यहोर्नु पर्ने रकम	वढि भुक्तानी रकम
१	२१५-२०७५।३।२०	चन्याधारा सिचाई पोखरी मर्मत	१७२९२०	४८०००	८२५५५.९२	४८०००	२२९१६.२९	२५०८३.७१
२	२१६-२०७५।३।२०	खालीमाई स्वाल न्वालो मर्मच	९०८२८	५७६००	७२९७८.५६	५७६००	४६२८०.५	११३१९.५
३	२२५-२०७५।३।२०	पिचास मन्दिर निर्माण	११७६७२	४८०००	५८५३१.७७	४६०२५	२३८७५.९	२२१४९.१
४	२२९-२०७५।३।२०	खम्पाल प्राथमिक विद्यालय	२७५९०८.८८	१९२०००	२४१८१७.४०	१९२०००	१६८२७६.४	२३७२३.६४
५	२३२-२०७५।३।२०	उदयदेव स्वास्थ्य चौकी खानेपानी मर्मत	१४६१३१.०२	९६०००	१२३३०४.७२	९६०००	८१००४.३८	१४९९५.६२
६	२४५-२०७५।३।२०	फलदानी सिचाई पोखरी निर्माण	२४६५००	९६०००	१३२५९५.५७	९६०००	५१६३९.६५	४४३६०.३५
७	२७०-२०७५।३।२०	कैलपाल मन्दिर निर्माण	९२२६२.८१	४८०००	४६४२९.८५	३७१४३	२४१५५.२७	१२९८७.७३
८	३००-२०७५।३।२५	पिपलकोट मा. वि. फिल्ड निर्माण	५९२१२२	३८४०००	४८४१९८.५	३८४०००	३१४०१०	६९९९०.०१
९	३०२-२०७५।३।२५	लोजनी पिपलकोट खानेपानी	३१३०००	१९२०००	२४२५४०.०३	१९२०००	१४८७७८.५	४३२२१.४५
१०	३०६-२०७५।३।२५	मल्ली मुट्याल कुस्माउत सिँचाई	४५९३६०	२८८०००	३७०९९४.९९	२८८०००	२३२५९८.७	५५४०१.२६
११	३११-२०७५।३।२५	शिवनाथ मन्दिर पर्खाल निर्माण	६१०५८३.७३	१९२०००	२४६००२.२५	१९२०००	७७३५६.१९	११४६४३.८
१२	३६३-२०७५।३।२५	कैलपाल मन्दिर धर्मशाला निर्माण	३५३८०७.८५	१४४०००	२२२५४७.६	१४४०००	९०५७७	५३४२३
१३	३४९-२०७५।३।२५	शर्माली गराली सडक	१०७४९०५.१३	५७६०००	७३४८१५.६७	५७६०००	३९३७५९.२	१८२२४०.८
१४	३५२-२०७५।३।२५	सलोवन बोडव्या सिँचाई कुलो निर्माण	२९८७६८.०	१४४०००	१८९८९९.०८	१४४०००	९१५२७.४३	५२४७२.५७
१५	४०५-२०७५।३।२५	निर्पालदेव पोखरी भैलोडा खानेपानी मर्मत	५५६१२३.९२	३८४०००	४९२७२८.४५	३८४०००	३४०२२५.८	४३७७४.१७
								७,६९,७८६.९१

८१. २३२, २०७५।३।२० **पाइप खन्ने लम्बाई :** उदयदेव स्वास्थ्य चौकी देखि विद्यालय सम्म खानेपानी मर्मत योजनाको लागत अनुमानमा ३०० मिटर पाइपलाइनको अनुमान भएको तथा उपभोक्ता समितिले ३२० मिटर को पाइप खरिदको बिल पेश गरेकोमा नापीमा ६०० मिटर लामो पाइप खन्ने तथा पुर्ने कार्य देखाएकोले निम्नानुसार २८० मिटर लम्बाईले बढी भुक्तानी भएको रु.६१०२९.६१ मध्ये गाउँपालिका योगदान हुन आउने रकम रु.४७,५१५। असुल गर्नुपर्ने रु. — ४७,५१५।००

सि.नं.	कार्य	लम्बाई मि.	चौडाई मि.	उचाई मि.	परिमाण घन	दर प्रति घन मि.	रकम
१	पाइपलाइन खन्ने	३२०	०.४५	०.९०	२४३	३९६.५५	४४९६८.७७

Scanned by CamScanner

	२	पाइपलाइन पुर्ने	३२०	०.४५	०.९०	२४३	१४१.६३	१६०६०.८४		
							जम्मा	६१०२९.६१		
८२.	२३४, २०७५।३।२० उदयदेव सहकारी सामग्री खरिद शीर्षकमा कार्यपालिकाबाट बजेट विनियोजन भएकोमा २०७४ श्रावण देखि २०७५ आषाढ सम्मको सो सहकारी संस्थाको घरभाडा वापत रु.१०,८००।० भुक्तानी भएकोले नियमित गर्नुपर्ने रु.								१०,८००।०	
८३.	२६८, २०७५।३।२२ वडा नं. १ र २ मा सिलाइ तालिम अन्तर्गत सिलाई मेशिन वितरण गरेकोमा जम्मा २६ जनालाई वितरण गरेकोमा २४ जनाले मात्र बुझेको भपाईमा सही गरेकोले १ मेशिन खरिद गरेको रु.९०००।० ले हुन आउने रु.१८,०००।० असुल गर्नुपर्ने रु.								१८,०००।००	
८४.	२९१, २०७५।३।२५ आयकर ऐन, २०५८ मा पारिश्रमिक तथा भत्तामा करकट्टी हुने व्यवस्था छ । वातावरण संरक्षण कार्यक्रममा कलाकार पारिश्रमिक वापत रु.४०,०००।०, प्रशिक्षक पारिश्रमिक वापत रु.१५,०००।० तथा स्वंयसेवक भत्ता वापत रु.१५,०००।० गरी रु.७०,०००।० भुक्तानी भएकोमा नियमानुसार १५ प्रतिशत कर कट्टी नगरेकोले रु.१०,५००।० असुल गर्नुपर्ने रु.५८०५।०० मात्र दाखिला भएकोले रु.४६६५/ असुल गर्नुपर्ने रु.								४६९५।००	
८५.	२९३, २०७५।३।२५ आयकर ऐन, २०५८ मा पारिश्रमिक तथा भत्तामा करकट्टी हुने व्यवस्था छ । पूर्ण संस्थागत सुत्केरी कार्यक्रममा कलाकार पारिश्रमिक वापत रु.१०,०००।० र प्रशिक्षक पारिश्रमिक वापत रु.१०,०००।० गरी रु.२०,०००।० भुक्तानी भएकोमा नियमानुसार १५ प्रतिशत कर कट्टी नगरेकोले रु.३,०००।० असुल गर्नुपर्ने रु.								३,०००।००	
८६.	**दोहोरो भत्ता** : यस सम्बन्धी देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन् :									
८६.१	स्वास्थ्य संयोजकले जगदिश प्रसाद भट्टले राजस्व दाखिला गर्न २०७५।३।१९ देखि २०७५।३।२४ सम्म स्वीकृत भ्रमण आदेश अनुसार जिल्ला सदरमुकाम २०७५।३।१९ देखि ३।२३ सम्म बसेको उल्लेख गरी रु.९,९००।० भ्रमण खर्च लिएको पाइयो । तर निजले २०७५।३।२० र २०७५।३।२२ मा शिवनाथ वडा नं. ६ मा भएको महिनावारी सरसफाई अभिमूखिकरण कार्यक्रममा दैनिक भ्रमण भत्ता वापत प्रति कार्यक्रम रु.१,५००।० को दरले रु.३,०००।० समेत एकै मितिमा दुई वटा भ्रमण खर्च लिएकोले असुल गर्नुपर्ने रु.								९,९००।००	
८६.२	स्वास्थ्य संयोजकले जगदिश प्रसाद भट्टले बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको बजेट निकाशा गर्न २०७५।३।१ देखि २०७५।३।७ सम्म स्वीकृत भ्रमण आदेश अनुसार जिल्ला सदरमुकाम २०७५।३।१ देखि ३।६ सम्म बसेको उल्लेख गरी रु.११,१५०।० भ्रमण खर्च लिएको पाइयो । तर निजले बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम तर्फ २०७५।३।६ देखि ३।७ सम्म दुध उमालेर खाने अभिमूखिकरण कार्यक्रममा समेत यातायात खर्च वापत रु.१,५००।० लिएकोले जिम्मेवार बनाई असुल गर्नुपर्ने रु.								११,१५०।००	
८७.	**३१९,२०७५।३।२२ काठको प्रयोग** : आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(८) तथा तथा ११३(३) मा खर्च गर्दा रीत पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी दिने व्यवस्था छ । पोरवटा बर्थिङ्ग सेन्टर भवन निर्माणको लागी उपभोक्ता समितिसँग कुल लागत अनुमान रु.३,६५,२४७।१४ मा गाउँपालिकाले रु.३,३६,०००।० व्यहोर्न गरी सम्झौता भएको पाइयो । सालको काठ प्रयोग गरी चौकट बनाउने कार्य वापत प्रति घन मि. रु.१,९२,०५५।६ को दरले लागत अनुमान तयार गरेकोमा कुल कार्यसम्पन्न रकम रु.४,२९,६०४।७४ मा सल्लाको काठ प्रयोग भएतापनि सालको काठ दरबाट मूल्याङ्कन गरेको पाइयो । यसरी सल्लाको प्रति घन मि. रु.५६,०१२।६६ को दरले मूल्याङ्कन हुनुपर्नेमा प्रति घन मि. रु.१,९२,०५५।६									

Scanned by CamScanner

को दरले मूल्याङ्कन भएको पाइएकोले प्रति घन मि. बढी दर रु.१,३६,०४२।९४ ले ०.३४८ घन मि. कार्यको रु.४७,३४२।९४ बढी मूल्याङ्कन भएको पाइयो । रु.४७,३४२।९४ मध्ये गाउँपालिका योग्दान रु.३७,०२६।९१ उपभोक्ता समितिबाट असुल गर्नुपर्ने रु. — ३७,०२६।९१

८८. **३३६, २०७५।३।२५ पाइप खन्ने लम्बाई :** मटभेटा खानेपानी निर्माण योजनाको कुल मूल्याङ्कन रु.९,५१,०९२।१ मा गाउँपालिकाबाट रु.७,६०,८७३।० योगदान गरेको पाइयो । उपभोक्ता समितिले २१०० मिटर को पाइप खरिदको विल पेश गरेकोमा नापीमा २६४० मिटर लामो पाइप खन्ने तथा पुर्ने कार्य देखाएकोले निम्नानुसार ५४० मिटर लम्बाईले बढी भुक्तानी भएको रु.६४,२४१।१मध्ये गाउँपालिका योग्दान हुन आउने रु.५१,३९२।८३ असुल गर्नुपर्ने रु. — ५१,३९२।८३

सि.नं.	कार्य	लम्बाई मि.	चौडाई मि.	उचाई मि.	परिमाण घन मि.	दर प्रति घन मि.	रकम
१	पाइपलाइन खन्ने	५४०	०.४	०.७५	१६२	३९६.५५	६४,२४१.१

८९. **३५६, २०७५।३।२५चेनेज नखुलेको :** दोगडा पहिरो नियन्त्रण कार्यको लागी रु.४,००,०००।० भुक्तानी भएकोमा योजनाको लागत अनुमानमा ४ वटा सुख्खा ढुंगाको ग्राहो लगाउने उल्लेख भएतापनि सो ग्राहोको चेनेज उल्लेख गरेको छैन । सो योजनाको नापी गर्दा ११ वटा सुख्खा ढुंगाको ग्राहोको मूल्याङ्कन भएकोमो संख्या वृद्धि हुनुको प्राविधिक पुष्ट्याँई नभएको तथा सो ग्राहोहरुको समेत चेनेज नखुल्याएको कारण यर्थाथ मान्न सकिएन । अतः चेनेज खुल्ने गरी नापी पेश गर्नुपर्ने रु. — ४,००,०००।००

९०. **३८८, २०७५।३।२५ कर कट्टी :** गाउँ कार्यपालिकाको २०७५।२।२० को निर्णयबाट कार्यरत ४६ स्वास्थ्य स्वंयसेविकाहरुलाई प्रोत्साहन भत्ता वापत रु.७,५००।० को दरले रु.३,४५,०००।० भुक्तानी भएकोमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम पन्ध्र प्रतिशत करकट्टी नगरेको रु.५१,७५०।० निजहरुबाट असुल गर्नुपर्दछ । विकास निर्माणको काममा खर्च गर्नुपर्ने रकम विभिन्न भत्ता सुविधामा खर्च गर्ने कार्य नियन्त्रण हुनुपर्दछ । त्यस्तो रकम असुल गर्नु पर्ने रु. — ५१,७५०।००

९१. **४०४, २०७५।३।२५ होर्डिङ्ग बोर्ड खरिद :** यस भौचरबाट रु.२,०००।० को दरले २६ वटा होर्डिङ्ग बोर्ड खरिद भएकोमा कुन प्रयोजनको लागी खरिद भएको उल्लेख नभएकोले आर्थिक वर्षको अन्तमा एकमुष्ट खरिद भएकोले यथार्थ मान्न नसिकएको रु. — ५२,०००।००

९२. ४०७, २०७५।३।२५ यस भौचरबाट रु.१५,१०,०००।० खर्च भुक्तानी भएकोमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन् :

९२.१ आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ४७ मा कार्यालयमा प्राप्त हुन आएको जिन्सी मालसामानको विवरण र मूल्य समेत खुलाई जिन्सी किताबमा सात दिनभित्र आम्दानी बाँधी स्रेस्ता खडा गरी अद्यावधिक गरी राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । रु.१,६७,४०९।० बराबरको पाइप तथा विपन्न नागरिकलाई सौर्य उर्जा वितरण कार्यको लागी रु.१,३६,०००।० बराबरको सोलार प्यानल खरिद भएको जिन्सी दाखिला प्रमाण पेश नभएकोले दाखिला भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु. — ३,०३,४०९।००

९२.२ आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(८) तथा तथा ११३(३) मा खर्च गर्दा रीत पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी दिने व्यवस्था छ । सौर्य उर्जा वितरण कार्यक्रममा ७० जना सहभागीको चिया, नास्ता, खाजा वापत रु.१,३६,०००।० खर्च लेखेकोमा सो कार्यक्रम

Scanned by CamScanner

	भएको तथा सहभागीहरु भएको कुनै प्रमाण पेश नभएकोले असुल गर्नुपर्ने रु.	१,३६,०००।००	
९३.	४१९, २०७५।३।२५ बालविवाह न्यूनिकरण कार्यक्रम को स्टेसनरी वापत रु.१३,३९५।० खर्च भएकोमा सो स्टेसनरी वितरण गरेको भपाई समावेश नभएकोले सो भपाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.	१३,३९५।००	
९४.	४२४, २०७५।३।२४ यस भौचरबाट रु.१३,६४,८७५।० खर्च भुक्तानी भएकोमा कम्बल वितरण वापत रु.९९,५००।० तथा शैक्षिक सामग्री वितरण वापत रु.४९,९९५।० खर्च लेखेकोमा स्टोर दाखिला, बुझाएको भर्पाई समावेश नभएकोले सो भपाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.	१,४९,४९५।००	
९५.	४२५, २०७५।३।२५ गाउँपालिका स्तरीय भलिवल प्रतियोगितामा रु.२,००,०००।० विनियोजित भएकोमा रु.४,२८,७०५।० खर्च भएको पाइयो । यसरी स्वीकृत वजेट भन्दा बढी खर्च भएको रु.२,२८,७०५। नियमित नदेखिएको रु.	२,२८,७०५।००	
९६.	**आनुपातिक कट्टि नगरेको :** कार्यालयले उपभोक्ता समिति मार्फत आयोजनाहरु कार्यान्वयन गर्दा समितिहरुसँग सम्झौता भएको अनुपातमा भुक्तानीमा रकम कट्टि नगर्ने गरेको पाइयो । त्यस्ता केही उदाहरण निम्न छन् :		

Scanned by CamScanner

सि.नं.	योजनाको नाम	सम्झौता रकम	सम्झौता अनुसार उपभोक्ता समितिले व्यहोर्ने रकम	खुद भएको काम	भएको उपभोक्ता योगदान	हुनुपर्ने योगदान	बढी भुक्तानी
१	सिलंगा देवालय बाटो निर्माण योजना	५२५७९५.६८	१४१७९५.६८	४७९६४१.५६	९५६४१.५६	१२९३११.३६	३३६६९.८०
२	सिद्धनाथ आवि फिल्ड निर्माण	२३७९३०.००	९३९३०.००	१७१६६६.५०	३४३३३.३०	६७७७३.९३	३३४४०.६३
३	दोसेरा देखि शिवनाथ मन्दिर सम्म बाटो निर्माण	४७५७५१.२९	१३९७५१.२९	४२०२६६.२०	८४२६६.२०	१२३४३२.१८	३९१६५.९८
४	वार्सि सिचाइ कुलो निर्माण	९३७२०२.००	३६१२०२.००	७६६३३४.५१	१९०३३४.५१	२९५३४५.१२	१०५०१०.६१
५	अमरगढी किल्ला संरक्षण	६१९६६६.००	१३९६६६.००	४८९१६७.४७	२४४५८.३७	११०२५८.३४	८५७९९.९७
६	छेला टोटिखाली लिखाडी सडक	१९२४३८१.००	५३२३८१.००	१७६२३१०.०९	३७०३१०.०९	४८७४५४.९७	११७१४४.८८
७	छेला देहिगडा बगार सडक	२३०९०५८.२०	९१७०८८.२०	१७,९५,८२२.३८	४०३८२२.३८	७१३३००.६५	३०९४७८.२६
जम्मा							७,२३,७१०.१३

कार्यालयले उपभोक्ता समितिलाई रकम भुक्तानी दिदा सम्झौता अनुरुप आनुपातिक रुपमा कट्टि नगरेकोले बढी भुक्तानी हुन गई कार्यालयलाई व्ययभार परेको देखिन्छ । उपरोक्त योजना नमूना छनौट गरिएको योजनाको मात्र भएकोले कार्यालयले अन्य योजनाहरुमा पनि आनुपातिक कट्टि नभई भुक्तानी भएको बढी रकम यकिन गरी सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्दछ । उपरोक्त योजनाहरुमा बढी भुक्तानी भएको रु ७,२३,७१०.१३ सम्बन्धितबाट असुल गर्ने रु. — ७,२३,७१०.१३

९७. **कार्य सम्पन्न नभएको :** कार्यालयले सुल्लेखान, शर्माली नागार्जुन सडक मर्मत योजनाको लागी उपभोक्ता समितिलाई रु १६,७५,९६८.०० पेश्की दिएको थियो । सम्झौता अनुसार उपभोक्ता समितिले मिति २०७५।२।१३ सम्ममा काम सम्पन्न गर्नुपर्नेमा हालसम्म पनि काम सम्पन्न नभएको पाइयो । निर्धारित समयमा काम सम्पन्न नगर्ने उपभोक्ता समितिलाई सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ बमोजिम जिम्मेवार बनाई खरिद नियमावलीको नियम १२१ बमोजिम पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति असुल गर्नु पर्दछ ।

९८. छेला- खकलाई -देहीगडा -बगार सडक र छेला -खकलाई -टोटिखाली -लिखाडी सडक को भिन्नाभिन्नै उपभोक्ता समितिहरुसँग कार्यालयले सम्झौता गरी रु १३,९२,०००.०० का दरले रकम भुक्तानी गरेको थियो । उक्त योजनाहरुको लागी एउटै उपभोक्ताहरुको भेलाले दुइवटा समिति गठन गरेको र भिन्ना भिन्नै सडक खण्डमा दुवै उपभोक्ता समितिले बजेट संयुक्त रुपमा प्रयोग गर्ने, दुवैलाई बराबर रकम छुट्टउने जस्ता निर्णयहरु गरेको पाइयो । उक्त निर्णयको प्रकृति हेर्दा एउटै सडक निर्माण सम्बन्धी काम प्याकेजमा नगरी टुक्राएर काम गरेको देखिन्छ । नापी

Scanned by CamScanner

	किताब अनुसार छेला-खकलाई-देहिगडा खण्डमा चेनेज ०+०३० खेदि २+७९० सम्मको काम भएको देखिन्छ भने अर्को सडक खण्ड छेला -खकलाई-टोटिखाली खण्डमा चेनेज ०+०३० खेदि २+०४० सम्ममा काम भएको देखिन्छ । आयोजनाको नाम अनुसार दुवै सडक छेला वाट शुरु भई खकलाई हुदै अगाडी बढेको र प्राविधिक मापन एउटै बिन्दुबाट शुरु भएको देखिन्छ । उक्त सडक आयोजनाको परिमाण विश्लेषण लेखापरीक्षणको लागी पेश नभएकोले छेला खकलाई खण्डमा मात्र के कति परिमाणमा काम भयो भनी यकिन हुन सकेन । तसर्थ कार्यालयले यसमा छानबिन गरी चेनेज दोहोरिए नदोहोरिएको यकिन गर्ने र चेनेज दोहोरो परी रकम भुक्तानी भएको पाइएमा वढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्दछ ।		
९९.	छेला देहिगडा बगार सडक निर्माण उपभोक्ता समितिलाई गो.भौ.नं. ३९५, मिति २०७५।३।२५ बाट रु १३,९२,०००.०० भुक्तानी दिएको छ । उक्त सडकको लागि रु २३,०९,०५८।२० को लागत अनुमान तयार गरेकोमा नापी किताव अनुसार खुद रु १७,९५,८२२।३८ को काम भएको मापन गरेको देखिन्छ । लागत अनुमानको कार्य आइटमको सि.नं. १ मा रहेको Earthwork in excavation मा १४७५५ घन मिटर प्रति घनमिटर रु ८८.३५ का दरले काम हुने उल्लेख भएकोमा ५४९४.५० घनमिटर काम भएको तथा सि.नं. २ मा रहेको excavation in HS/BBS मा प्रति घनमिटर रु १०२.२१ का दरले ९८३७ घनमिटर काम हुने उल्लेख भएकोमा १२८२०।५० घनमिटर काम भएको देखिन्छ । वढी दर भएको आइटममा धेरै परिमाणमा काम भएको र सम्झौता भन्दा २२.२३ प्रतिशतले घटी काम भएको सम्वन्धमा प्राविधिक पुष्ट्याई सहितको भेरिएशन आदेश जारी भएको पाइएन । उल्लेखित कमजोरीमा सुधार हुनुपर्दछ ,		
१००.	**द्वारिकादेवि ठकुरानी कृषि सडक :** कार्यालयले यस सडक निर्माण कार्यको लागी कार्यालयलको योगदान रु ३४,०९,७२८ रहने गरी कुल रु ४३,४५,४९०।०२ को सम्झौता गरी गो.भौ.नं. १५७ मिति २०७५।३।१८ बाट रु ३४,०९,७३८.०० भुक्तानी गरेको थियो । उक्त सडक खण्डको चेनेज५+४००खेदि ७+८०० खण्डमा Ordinary soil cutting को कार्य ६०३०.६ घनमिटर काम भएको मापन गरेकोमा Landslide clearing pachkara देखि हिरापुर स्कुल सम्म उल्लेख गरी चेनेज नखुलाई ५८२८.४५ घनमिटर सोही आइटमको काम भएको भनी थप गरी कुल ११,८५९.०५ घनमिटर को प्रति घनमिटर ८८.३५ का दरले रु १०,४७,७४३।३९ रकम भुक्तानीमा समावेश गरेको पाइयो । चेनेज नखुलाई ५८२८.४५ घनमिटर काम भएको भनी मापन गर्नुको कारण खुलेन । तसर्थ चेनेज नखुली भुक्तानी भएको रु ५,१४,९४३.५६ सम्वन्धमा प्राविधिक पुष्ट्याई पेश गर्ने रु.	५,१४,९४३.५६	
१०१.	**घटी काम :** कार्यालयले गो.भौ.नं. १५५ मिति २०७५।३।१९ बाट सल्ली मोरडा बैकुन्ना खानेपानी आयोजनाको लागी उपभोक्ता समितिलाई रु १,९२,७११।०० भुक्तानी गरेको थियो । लागत अनुमान अनुसार कुल रु ६,७७,६४०।८७ को काममा कार्यालयको योगदान रु २५०००.०० रहने उल्लेख गरिएको थियो । कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन अनुसार खुद रु २,४०,८८९।९८ को काम भएको देखिन्छ । लागत अनुमानमा भएको आइटम नं. १ मा ९८३.५५ घनमिटर काम हुने उल्लेख भएतापनि जम्मा १८३.३६ घनमिटर मात्र (८१.३५ प्रतिशत घटी) काम भएको देखिन्छ भने आइटम नं. २ मा ९८०.१२ घनमिटर काम हुने उल्लेख भएकोमा १८० घनमिटर मात्र (८१.६३ प्रतिशत घटी) काम भएको देखिन्छ । यसरी लागत अनुमान भन्दा औषतमा ८१.४९ प्रतिशत घटी काम भएकोमा सो को प्राविधिक पुष्ट्याई पेश भएन । यसवाट कार्यालयले तयार गरेको लागत अनुमान यथार्थ नभएको वा उक्त आयोजनामा सहि तरिकाले काम नभएको देखिन्छ । तसर्थ कार्यालयले यसरी लागत अनुमान भन्दा ८१.४९ प्रतिशतले घटी काम हुदाहुदै कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरेकोमा सो को प्राविधिक पुष्ट्याई पेश गर्ने रु	१,९२,७११.००	
१०२.	**बढी मूल्यांकन :** कार्यालयले गो.भौ.नं. ९४ मिति २०७५।२।२० बाट Ghangali Jiyanya सिचाई कुलो निर्माण कार्यको लागी रु १,००,०००.०० मा रु ४००० कन्टिन्जेन्सी कटाई रु ९६०००.०० भुक्तानी दिएको थियो । उपभोक्ता समितिले पेश गरेको कागजात अनुसार उक्त निर्माण कार्यमा भुवनेश्वरी हार्डवेयर एण्ड सप्लायर्स बाट एच डि पि इ पाइप २५mm को ८०० मिटर खरिद गरेको देखिन्छ भने सार्वजनिक परीक्षणमा समेत सोही व्यहोरा उल्लेख भएकोमा कार्यालयले गरेको मूल्यांकनमा उक्त पाइप ८०० मिटर को अतिरिक्त ३२।१० kg mm^2 को २०० मिटर पनि प्रयोग भएको भनी मूल्याकंन गरेको पाइयो । यसबाट यथार्थ मूल्यांकन भएको देखिएन । यथार्थ मूल्यांकन नगर्ने कर्मचारीलाई जिम्मेवार बनाउदै बढी पाइप प्रयोग भएको भनी मूल्याकंन भइ भुक्तानी भएको रकम रु १७,५०१.६० सम्बन्धितबाट असुल गर्ने रु.		

Scanned by CamScanner

		१७,५०१.६०	
१०३.	**बढी खर्च :** कार्यालयले गो.भौ.नं. ९३, मिति २०७५।२।२० मा मिरपालदेव पहिरो नियन्त्रण कार्यक्रमको लागी उपभोक्ता समितिलाई रु २८८०००.०० भुक्तानी गरेको थियो । कार्यालयको मेजरमेन्ट अनुसार खुद रु ४,६७,६५४।०० को काम भएको र त्यसमा उपभोक्ताको योगदान रु १,७९,६५४।०० रहेको उल्लेख गरेकोमा उपभोक्ता समितिको बैठकको निर्णयमा उल्लेख भए अनुसार समान खरिद तथा ज्याला र ढुवानी समेत गरी कुल रु ३,७०,०११.०० मात्र भएको उल्लेख गरेको छ । प्राविधिकको मूल्याकंन भन्दा वास्तविक खर्च रु ९७,६४३।०० अर्थात २६.३९ प्रतिशतले ले बढी भएको देखिएको छ । यसबाट प्राविधिकले तयार गर्ने मूल्याकंन यथार्थमा आधारित नभएको देखिन्छ । बढी देखिएको खर्च रकम नियमसँगत नदेखिएको रु	९७,६४३.००	
१०४.	**मोटरसाइकल खरिद :** कार्यालयले १५ दिने सिलबन्दी बोलपत्र आव्हानको सूचना निकाली माउन्टेन भिलेज अटोमोवाइल अमरगढी डडेल्धुरावाट C. B. Unicorn नामको मोटरसाइकल प्रति मोटरसाइकल मू.अ.कर सहित रु २,४९,९००.०० का दरले ६ थान मोटरसाइकल कुल रु १५,८४,०००.०० मा खरिद गरेको पाइयो । लेखापरीक्षणको लागी मोटरसाइकलको स्पेसिफिकेसन, लागत अनुमान, मूल्याकंन समितिले तयार गरेको तुलनात्मक चार्ट, सम्झौता, स्पेसिफिकेसन बमोजिम भए नभएको भनी सम्वन्धित प्राविधिकले गरेको मूल्याकंन पेश नभएकोले खरिद प्रक्रियाको बिश्लेषण गर्न सकिएन । मोटरसाइकल खरिद गर्नुको प्रयोजन र कुन व्यक्तिलाई वितरण गरियो भन्ने व्यहोरा खुलेको कागजात पनि लेखापरीक्षणको लागी पेश भएन । ठेक्का प्रक्रिया सम्वन्धी सबै कागजात लेखापरीक्षणको लागी पेश नभएको तथा बजेट खर्च गर्ने क्षेत्र, खर्चको औचित्यता, आवश्यकता, उपलब्धी र मितव्ययीतालाइ ध्यान नदिइ सवारी साधन खरिद गरी वितरण गर्ने कार्यलाई उचित मान्न सकिएन तसर्थ खर्च रकम नियमित गर्नुपर्ने रु	१५,८४,०००.००	
१०५.	**कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन :** कार्यालयले गो.भौ.नं. ८३ मिति ०७५।२।९ मा कफाडी देखि छेलासम्मको गोरेटो बाटो निर्माणको लागी उपभोक्ता समितिलाई रु ४८००००.०० भुक्तानी गरेको थियो । मेजरमेन्ट अनुसार कुल रु ६,१२,८६९।६४ मा उपभोक्ता योगदान रु १,३२,८६९.६४ रहेको उल्लेख गरेकोमा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा उपभोक्ता समितिको योगदान रु ४,२०,८६९।६४ उल्लेख रहेको पाइयो । उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्झौता रकम केरमेट गरी सच्याएको पाइयो । कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा तथा नापी किताबमा मिति उल्लेख गरेको पाइएन । नापी किताव र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा फरक फरक अंक उल्लेख भएकोले कुन सही हो यकिन हुन सकेन । तसर्थ उल्लेखित कमजोरी गर्ने कर्मचारीलाई जिम्मेवार बनाउदै यथार्थ अंक कुन हो यकिन गरी कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु	४,८०,०००.००	
१०६.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १९३ मिति २०७५।३।१९ बाट पाताल देखि खानेपानी टंकी सम्म पहिरो नियन्त्रण कार्यको लागी उपभोक्ता समितिलाई रु १९२०००.०० भुक्तानी गरको थियो । उक्त आयोजनाको लागत अनुमानमा Earthwork for Excavation मा ४७६३ घनमिटर कार्य हुने भनी लागत अनुमान तयार भएकोमा उक्त कार्य नभई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी रकम भुक्तानी गरेको पाइयो । दुइवटा आइटम मध्ये एउटा आइटममा कार्य नहुदै कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी रकम भुक्तानी दिनु उचित देखिएन । सो कार्य आइटमको काम नहुनुको प्राविधिक पुष्ट्याई पेश गर्ने रु.	१,९२,०००.००	
१०७.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १२५ मिति २०७५।३।३ बाट वडा नं. ५ को सिलाई कटाई दलित आयबर्द्धक कार्यक्रम अन्तर्गत उपभोक्ता समितिलाई रु २००००००।०० भुक्तानी गरेकोमा उक्त रकमबाट ११ थान मेशिन खरिद र बाँकी रकम स साना समान र ढुवानीमा खर्च गरेको पाइयो । समान खरिद गर्नकै लागी उपभोक्ता समिति गठन गर्ने र रकम भुक्तानी दिने कार्यलाई उचित मान्न सकिएन । तसर्थ खर्च रकम नियमसँगत नदेखिएको रु.	२,००,०००.००	
१०८.	कार्यालयले बिना प्रतिस्पर्धा सोझै संस्था छनौट गरी गो.भौ.नं. ५६ मिति २०७५।२।३ बाट सामूदायिक बिकास समाज नेपाल बैतडीलाई वडा नं. १ र २ मा सिलाइ कटाइ तालिमको लागी ४५००००.०० को सम्झौता गरी रु ३,३७,५०० पेश्की दिएको थियो । कार्यालयले क्रियाकलापगत रुपमा दर बिश्लेषण गरी लागत अनुमान तयार नगरेको र तालिम प्रदायक संस्थाको तालिमको लागी उपलब्ध गराउने जनशक्तिको योग्यता खुल्ने कागजात पेश नभएको तथा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ बमोजिम प्रतिस्पर्धात्मक रुपमा संस्था छनौट नभएकोले खर्च रकम नियमसँगत नदेखिएको रु		

Scanned by CamScanner

		४,५०,०००.००	
१०९.	**कर्मचारी मार्फत भुक्तानी :** कार्यालयले गो.भौ.नं. ५७ मिति २०७५।२।१ मा बालाजी सर्जिकल सप्लायर्सबाट रु ९९,९२०।२५ को खरिद गरेको भनी रकम अ.हे.ब. प्रकाश चन्दलाई भुक्तानी गरेको पाइयो । सम्बन्धित फर्म वा संस्थालाई एकाउन्ट पेयी चेक मार्फत भुक्तानी दिनुपर्नेमा कर्मचारी मार्फत भुक्तानी दिएको पाइयो । यसरी कर्मचारी मार्फत रकम भुक्तानी दिनु उचित देखिएन । यस्तो प्रवृत्तिमा सुधार हुनुपर्दछ ।		
११०.	**पेश्की बाट खरिद :** कार्यालयले सोझै खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको प्रक्रिया पुरा गरी सम्बन्धित फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई एकाउण्ट पेयी चेक मार्फत भुक्तानी दिनुपर्नेमा कतिपय खरिद कार्यमा कर्मचारीलाई पेश्की दिइ खरिद गर्ने गरेको पाइयो । गो.भौ.न.. ७३ मिति २०७५।२।९ बाट गुमानसिंह जोरा यसरी खरिद गर्नु उचित देखिएन । त्यस्ता खरिदका केही उदाहरण निम्न छन : सि.नं. | गो.भौ.नं. मिति | पेश्की लिनेको नाम | खरिदको प्रकार | भुक्तानी रकम १ | ७३, २०७५।२।९ | गुमानसिंह जोरा | विउँ विजन | ४,००,२१५.००		
१११.	कार्यालयले गो.भौ.नं. ७६ मिति २०७५।२।९ बाट वडा नं. २ मा पूर्ण साक्षरता कार्यक्रमको लागी शर्माली सामूदायिक सिकाई केन्द्र बैतडीलाई रु १००००००.०० भुक्तानी गरेकोमा संलग्न कागजात अनुसार दुइवटा भर्पाई बाट खाजा वापत भनी ७ जनालाई एकमुष्ठ रु ३०००.०० का दरले रु ४२०००.०० भुक्तानी गरेकोमा अग्रिम कर बापतको रकम कट्टि गरेको पाइएन । तसर्थ अग्रिम कर वापत हुन आउने रकम रु ६३००.०० सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु	६,३००.००	
११२.	कार्यायलले गो.भौ.नं. १०६ मिति २०७५।२।२१ बाट अप्सन्स फर रिसर्च एण्ड डेभलपमेन्ट अन सन्स्टेनिबिलिटि प्रा.लि. लाई गाउँपालिकाको प्रोफाइल तयारीको लागी भनी मू.अ.कर सहित रु ६,८५,१२४।९३ को सम्झौता गरी रु.२७४०००। पेश्की दिएको पाइयो । सम्झौता अनुसार असार मसान्त सम्ममा काम गर्नुपर्नेमा काम सम्पन्न नगरेको र पेश्की बाँकी नै रहेको देखिएको छ । उक्त कार्यको म्याद थप भएको र संस्था छनौट प्रक्रिया सम्बन्धी कागजात लेखापरीक्षणको लागी पेश नभएकोले संस्था छनौट सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ अनुसार भएको थियो भनी यकिन गर्न सकिएन । समयमा काम सम्पन्न नगर्ने संस्थालाई सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली अनुसार आवश्यक कारबाही गरी पेश्की बाँकी फछ्र्यौट गर्नुपर्दछ ।		
११३.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १२६ मिति २०७५।३।२४ मा मणिलेक क्याम्पस भवन फर्निचर को लागी रु २,००,०००.०० खर्च गरेको पाइयो । संलग्न कागजात अनुसार फलाम, काटी लगायतका समान किनेको रु १०,५००.०० को बिल वाहेक अरु सबै ज्यालामा खर्च भएको देखिन्छ । उक्त फर्निचर व्यवस्थापनमा काठ कहाँबाट प्राप्त भयो र कस्तो प्रकृतिको काठ प्रयोग गरियो भन्ने व्यहोरा खुल्न सकेन । फर्निचरमा प्रयोग भएको काठ गुणस्तरिय थिए भन्ने व्यहोरा खुलेको अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्ने रु	२,००,०००.००	
११४.	**सहकारी सहयोग :** कार्यालयले गो.भौ.नं. १३० र ४०९ बाट शर्माली बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले दुइ कर्मचारीको पारिश्रमिक तथा समान खरिद गरेका बिल भर्पाई पेश गरेको आधारमा रु ३,००,०००.०० खर्च लेखेको छ । त्यस्तै गो.भौ.नं. १८४ बाट जयलक्ष्मी साना किसान कृषि सहकारी संस्थालाई विभिन्न समानहरु खरिद गरेको भनी रु ९६०००.०० रकम भुक्तानी गरेको छ । शर्माली सहकारी संस्थाले समान खरिदमा अग्रिम कर बापत कट्टि नगरेको रु १०९९।३१ सम्बन्धितबाट असुल गरी सहकारी संस्थाको खर्च व्यहोर्ने गरी वजेट रकम खर्च लेख्न पाउने आधार पेश गर्ने रु	३,९६,०००.००	
११५.	**उपभोक्ता समितिको खाता खोल्न रकम भुक्तानी :** यस सम्वन्धमा देहायका व्यहोरा देखिएका छन (क) कार्यालयले गो.भौ.नं. १४८ मिति ०७५।३।१० बाट योजना व्यवस्थापन अन्तर्गत गाउँपालिकाको वडाहरुमा बैंक खाता खोल्न आवत जावत गर्नुपरेको भनी दैनिक रु १००००.०० का दरले १६ दिनको रु १,६०,०००.०० महालक्ष्मी विकास बैंक बैतडीलाई भुक्तानी गरेको पाइयो । बैंकलाई खाता खोल्नको लागी आवताजावत गर्नुपरेको भनी कन्टेन्जेन्सीबाट रकम भुक्तानी दिएको छ । गाउँपालिकाको मिति २०७५।०२।२० को निर्णय अनुसार भुक्तानी दिएको भएता पनि के कति संख्याका उपभोक्ताको सम्झौतामा उपभोक्ताको खाता खोल्ने रकम गाउँपालिकाले व्यहोर्ने भनि उल्लेख गरिएको छ सो नखुलेको र महालक्ष्मी बैकका प्रवन्धक सहितका कर्मचारीले १६ दिन सम्म गाडी बुकिङ्ग गरेको भनि खर्च लेखेको,		

Scanned by CamScanner

	कति खाता खोल्न १६ दिन लागेको हो सो नखुलेको र नाफा मुलक निजी क्षेत्रको बैकलाइ उपभोक्ताको योगदान स्पष्ट नगरि खाता खुलाइ रकम भुक्तानी गरेको खर्च नियमित नदेखिएको रु.	१,६०,०००.०	
	(ख) भौ.नं २६३ ०७४।३।२२ गाउपलिकाको मिति २०७५।२।२० को निर्णय नं. २ मा योजनाहरुको खाता शिवनाथ गाउँपालिकामा गइ खोलेकोले सो क्रममा भएको ढुवानी, यातायात, होटेलवास, खाना, खाजा,स्टेशनरी र सो कार्यमा गरिने कमचारीको दैनिक भ्रमण खर्च कन्टिन्जेन्सी बाट व्यहोर्ने निर्णय अनुसार महालक्ष्मी बैंकको पाटन शाखा प्रवन्धक समेत ३ जना मिति २०७४।१२।५ देखि १२।११ सम्म पाटन देखि शिवनाथ उपभोक्ता समितिहरुको खाता खोल्ने कार्यका लागी फोटोकपी गरेको विल (६६० ५) रु.३३००, गाडी भाडा वुकिङ्ग समेत रु.४४९०० भ्रमण खर्च वाफत भुक्तानी भएको अनियमित देखिएको रु.	४४,९००.०	
११६.	**स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन :** कार्यालयले गो.भौ.नं. १७३ मिति ०७५।३।१९ बाट उदयदेव स्वास्थ्य चौकीलाई रु ५,००,०००.०० भुक्तानी दिएकोमा व्यहोरा निम्नानुसार पाइयो : **(क)** एक औषधी बिक्रेताबाट रु ८५,९२६.०० को औषधी खरिद गरेकोमा सो को जिन्सी दाखिला तथा वितरण स्थिति यकिन हुन सकेन । **(ख)** एक टेलिभिजन रु २००००.०० मा खरिद गरेकोमा सो को प्रयोजन र प्रयोग स्थिति खुलेन । **(ग)** रु ८०९००।०० सोलार सेटको लागी खर्च गरेकोमा सो जडान भएर प्रयोगमा आए नआएको व्यहोरा खुलेन । **(घ)** १७ जना महिला स्वयंसेविकालाई रु ५,८८२.२५ का दरले यातयात खर्च वितरण गरेकोमा यसरी रकम खर्च गर्ने निर्णयाधार वा स्वीकृत नर्म्स पेश भएन । तसर्थ कार्यालयले यसरी रकम खर्च गर्ने परिपाटिमा सुधार गर्नुपर्दछ । खर्च भएको रकमको सही प्रयोग भए नभएको सम्वन्धमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने रु	५,००,०००.००	
११७.	कार्यालयले गो.भौ.नं. १८३ मिति २०७५।३।२० बाट सिलाइ कटाइ तालिम कार्यक्रमको लागी उपभोक्ता समितिलाई रु १४४०००.०० खर्च लेखेको छ । उक्त खर्च रकम मध्ये दुइजना प्रशिक्षकलाई अवधी र दर नखुलाई एकमुष्ठ रु ४२,०००.०० र रु २२,५००.०० गरी कुल रु ६४,५००.०० भुक्तानी गरेको पाइयो । अवधी र दर नखुलाई पारिश्रमिक भुक्तानी दिनु उचित देखिएन ।		
११८.	**कुखुरा पालन कार्यक्रम :** कार्यालयले व्यवसायिक कुखुरापालक कृषक अनुदान अन्तर्गत विभिन्न मितिमा निम्नानुसारका फर्मलाई कुल रु २,६०,०००.०० अनुदान दिएकोमा सो अनुदानको उपयोग स्थिति सम्बन्धमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्दछ । **सि.नं. / फर्मको नाम / भुक्तानी रकम** १ / शिवालय पोल्ट्री फर्म शिवालय २ / ६५०००.०० २ / रविन्द्र बहुउद्देश्यिय फर्म ६ / ६००००.०० ३ / सिमरीखोला पोल्ट्री फर्म ६ / ४५०००.०० ४ / प्रशंसा पोल्ट्री फर्म २ / ४५०००.०० ५ / अर्यत पोल्ट्री फर्म ६ / ४५०००.०० जम्मा / २६००००.००		
	सर्शत अनुदान (शिक्षा) :		
११९.	**शिक्षक तलब निकासा :** कार्यालयले आधारभुत तहका शिक्षकहरुको लागी रु २,७५,७६,३२३.७७ र माध्यामिक तहका शिक्षकहरुको लागी रु ५५,११,५७८.२० गरी कुल रु ३,३०,८७,९०१।९७ निकासा गरेको छ । कार्यालयले विद्यालयगत चौमासिक निकासा खाता नराखेको, शिक्षकहरुको तलबि प्रतिवदन पारित नभएको, लेखापरीक्षणको क्रममा विद्यालयगत शिक्षकहरुको स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति तथा रिक्तको विवरण, आन्तरिक सरुवा तथा काजको विवरण, अवकाश भएका शिक्षकहरुको विवरण लगायतका विवरण पेश नगर्नुको साथै दोस्रो र तेस्रो चौमासिक निकासाको लागि सम्बन्धीत विद्यालयहरुले माग गरेको माग फाराम समेत पेश नभएकोले शिक्षक तलब भत्ताबापत निकासा भएको रकम सबै सही र यथार्थ	३,३०,८७,९०१.९७	

Scanned by CamScanner

	थियो भनी भिडान गर्न सकिएन । तसर्थ सो सम्बन्धि स्रेस्ता तथा प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु		
१२०.	**निःशुल्क पाठ्यपुस्तक :** कार्यालयले गाउँपालिकामा रहेका ३७ वटा विद्यालयहरुलाई निःशुल्क पाठ्यपुस्तकबापत गो.भौ.नं. ५, मिति ०७४।१२।४ मा पहिलो किस्ता स्वरुप रु ९,७०,६४०।०० निकासा गरेको छ । कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७४।०७५ को कम्पोनेन्ट नं. २.१५.११ मा कक्षागत विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्यांक संकलन गर्ने, यकिन संख्याका आधारमा दोस्रो चौमासिकमा विद्यार्थी संख्याको ७५ प्रतिशत संख्यालाई मात्र निकासा दिने र बाँकी २५ प्रतिशत रकम २०७५ बैशाखबाट शुरु हुने शैक्षिक सत्रको विद्यार्थी भर्ना भएको विवरण, पाठ्यपुस्तक खरिद र वितरण गरेको विवरणको आधारमा नपुग हुने रकम मात्र थप निकासा दिने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले मिति २०७४ चैत्र र २०७५ बैशाखमा आफूसंग भएको २०७४ को विद्यार्थी तथ्यांकको आधारमा गो.भौ.नं. ७, मिति २०७५।३।१ मा पाठ्यपुस्तक बापत रु १२,४६,७४७।०० र गो.भौ.नं. ८ मिति २०७५।३।२० बाट रु ४५,४९६.०० गरी रु १२,९२,२४३।०० थप निकासा समेत कुल रु २२,६२,८८३।०० निकासा दिएको देखिन्छ । कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७४।०७५ ले गरेको व्यवस्था र कार्यालयले गरेको निकासा प्रक्रिया ठिक विपरित भएको देखिन्छ । यसरी निकासा दिनु उचित देखिएन । नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थी यकिन नगरी वा सम्बन्धित विद्यालयबाट पाठ्यपुस्तकको बिल भर्पाई सहित गरेको दावि विना भुक्तानी गरेको देखिएकोले कुल निकासाको २५ प्रतिशतले हुन आउने रकम रु ५,६५,७२०।७५ को सम्वन्धमा कार्यालयले छानविन गरी बढी भुक्तानी भए नभएको यकिन गर्ने र बढी भुक्तानी भएको पाइएमा सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु	५,६५,७२०.७५	
१२१.	**बाल बिकास अनुदान :** कार्यालयले गाउँपालिकामा रहेको बाल बिकास केन्द्रमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुलाई प्रति विद्यार्थी अनुदान अन्तर्गत ३५५ विद्यार्थीहरु रहेको भनी कुल रु १२५९९७.०० निकासा गरेको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा वाल विकास केन्द्रको विद्यार्थी संख्या खूल्ने फ्ल्यास २०७४ को तथ्याङ्क पेश भएन । तसर्थ उक्त तथ्याकं सही भए नभएको यकिन भएन । बाल विकास केन्द्रगत रुपमा तयार गरी जिम्मेवार व्यक्तिबाट प्रमाणित गरेको तथ्याकं विवरण पेश गर्नुपर्ने रु	१,२५,९९७.००	
१२२.	**निरन्तर विद्यार्थी मूल्याकंन :** कार्यालयले गो.भौ.नं. ७ मिति २०७५।३।१ बाट निरन्तर विद्यार्थी मूल्याकंन कार्यक्रमको लागी रु ५५,१००.०० निकासा दिएको छ । यसरी निकासा दिदा शैक्षिक सत्र सुरु भएपछिको नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थीहरुको संख्यालाई आधार मान्नुपर्नेमा २०७४ मा कार्यालयले तयार गरेको तथ्याकंलाई आधार मानेको पाइयो । यसरी गलत आधार लिई निकासा दिएकोले उक्त निकासा पुष्टि हुने प्रमाणित तथ्याकं (२०७५ मा नयाँ भर्ना भएका कक्षा १ का विद्यार्थीहरु) पेश गर्नुपर्ने रु	५५,१००.००	
१२३.	**छात्रवृत्ति निकासा :** कार्यालयले विभिन्न मितिमा विद्यालयहरुलाई विभिन्न प्रकारका छात्रवृत्तिहरु उपलब्ध गराएकोमा व्यहोरा निम्नानुसार देखियो : **(क)**कार्यालयले गो.भौ.नं. ५,०७४।१२।४ मा आधारभुत तहको छात्रावृत्ति अन्तर्गत कक्षा १ देखि ८ सम्मका ३०११ छात्राहरुको लागी रु ४०० का दरले रु १२,०४,४०० निकासा गरेकोमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले तयार गरेको फ्ल्यास २०७४ मा गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरुमा कक्षा १ देखि ८ सम्मका छात्राहरुको संख्या २६५० मात्र देखिएकोले ३६१ विद्यार्थीहरुलाई रु ४०० का दरले रु १,४४,४००.०० बढी निकासा भएको देखिएकोले कुन कुन विद्यालयहरुमा बढी निकासा गएको हो कार्यालयले यकिन गरी सम्बन्धितबाट असुल गर्ने रु **(ख)**कार्यालयले गो.भौ.नं. ७ मिति २०७५।३।१ बाट छात्रवृत्ति भनी संख्या र प्रकार नखुलाई ३६ विद्यालयहरुलाई रु १,११,२००.०० निकासा गरेको पाइयो । छात्रवृत्तिको प्रकार तथा संख्या खुलाई प्रमाणित तथ्याङ्क पेश गर्ने रु	१,४४,४००.०० १,११,२००.००	
१२४.	**शिक्षण सिकाइ सामाग्री अनुदान :** कार्यालयले कक्षा ११ र १२ मा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या ३२२ जना रहेको भनी प्रति विद्यार्थी रु २५० का दरले रु ८०,५००.०० निकासा गरेको पाइयो । जिल्ला शिक्षा कार्यालयले तयार गरेको फ्ल्यास २०७४ मा कक्षा ११ र १२ मा अध्ययनरत विद्याथी संख्या जम्मा ११ मात्र रहेको देखिएको सम्बन्धमा कार्यालयले स्थलगत रुपमा अनुगमन गरी विद्यार्थीहरुको यकिन प्रमाणित तथ्याकं पेश गर्ने रु	८०,५००.००	
१२५.	**बालकेन्द्र सहजकर्ता :** कार्यालयले विभिन्न मितिमा गाउँपालिका अन्तर्गत १५ वटा बाल बिकास केन्द्र रहेको भनी त्यहाँ कार्यरत शिक्षकहरुको लागी कुल रु १०,१४,०००.०० निकासा गरेको छ । लेखापरीक्षणको लागी बाल बिकास केन्द्र सम्बन्धी तथ्याकं भएको फ्ल्यास २०७४ प्राप्त		

Scanned by CamScanner

नभएकोले बाल विकास केन्द संख्या, विद्यार्थीहरु रहे नरहेको भन्ने व्यहोरा यकिन हुन सकेन । तसर्थ कार्यालयले विद्यालय तथा बाल विकास केन्द्र सम्बन्धी सबै तथ्याकं एकिकृत तथा अद्यावधिक गरी राख्नुपर्दछ ।

१२६. **वित्तीय जबाफदेहिता** : आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ९५(१) मा प्रत्येक मन्त्रालय, सचिवालय, संवैधानिक अङ्ग, विभागीय प्रमुखले आफू र अन्तर्गत निकायबाट सम्पादन गरिने कार्यहरू मितव्ययी, कार्यदक्षता र प्रभावकारी ढंगबाट सम्पादन गर्न, वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनीय बनाउन तथा प्रचलित कानून बमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृति अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी वित्तीय जबाफदेहिता बहन गर्नु पर्ने देखिन्छ । यसैसाथ अनुसूची १ मा सँलग्न वित्तीय जवाफदेहिताका सुचकको आधारमा कार्यालयको वित्तीय जबाफदेहिताको स्थिति मूल्याङ्कन गर्दा संगठन संरचना तथा कार्यविवरण एवं कार्यजिम्वेवारी स्वीकृत नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली स्वीकृत नगरेको, नागरिक वडापत्र तथा सेवा प्रवाहको गुणस्तरीयता अभिवृद्धिको उपाय अवलम्वनमा कमजोर रहेको आदी कारणबाट ग्रेड सी (C) मा पर्न गएको देखिन्छ ।अतः वित्तीय जबाफदेहिताका मुख्य पक्षहरु व्यवस्थापकिय, वित्तीय व्यवस्थापन, सेवा प्रवाह तथा खरिद व्यबस्थापन र ठेक्का संझौता कार्यान्वयनमा गाउँपालिकाले बिशेष ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

१२७. **अनुगमन परीक्षण र वेरुजुको लगत (Follow up Audit)** : आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ परीच्छेद ११ मा कारोवारको लेखा राख्ने, लेखापरीक्षण गराउने, अन्तिम लेखापरीक्षणबाट देखिएका वेरुजुको लगत राखी नियमित तथा असुल उपर गरी फछ्र्यौट गर्ने लगायतको विभिन्न व्यवस्था छ । सो वमोजिम वेरुजुको लगत (म.ले.प फा नं. २०८) समेतको व्यवस्था छ । यस कार्यालयको लेखापरीक्षण गरी महालेखापरीक्षकले वार्षिक प्रतिवेदनमा औंल्याइएका बेरुजुको अभिलेख राखी सो को कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गर्नु पर्नेमा ढांचा वमोजिम व्यवस्थित रुपमा लगत राखेको छैन । कार्यालयले वेरुजुको अभिलेख अद्यावधिक गरी बाकी वेरुजू फछ्र्यौट गर्न प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

१. **अनुगमन परीक्षण** :स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ ले बेरुजु फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था गरेकोमा निम्नानुसार देखिएको छ :

गत वर्षको बेरुजु रकम (रु.) (A)	यो वर्ष फछ्र्यौट (B)	बाँकी (C= A-B)
१,१०,६४,४७५	०।००	१,१०,६४,४७५

फछ्र्यौट सम्बन्धमा निम्न व्यहोरा देखिएका छन् ।

(D) फछ्र्यौट नभएको ।

२. **अद्यावधिक बेरुजु स्थिति** : शिवनाथ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ सम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी बेरुजु स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ :

गत वर्षसम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी (रु.) (C)	यो वर्षको सं प.बाट कायम बेरुजु रु. (D)	यो वर्षको कायम बेरुजु रु. (E)	बाँकी (F= C+D+E)
१,१०,६४,४७५	नभएको	५,४७,६०,५७२।३	६,५८,२५,०४७।३

उल्लेखित ऐन बमोजिम फछ्र्यौट गर्न बाँकी सम्पूर्ण असुल फछ्र्यौट गरिनुपर्दछ ।

Scanned by CamScanner

अनुसूची १

वित्तीय जवाफदेहिता मूल्याङ्कन

कार्यालयको नाम : शिवनाथ गाउँपालिकाको कार्यालय, सुल्लेखान, वैतडी

आर्थिक वर्ष: २०७४।७५

क्र.सं.	सूचकहरू (Indicators)	कूल अङ्कभार	कूल प्राप्तांक	कैफियत
१.	व्यवस्थापकीय पक्ष (सूचक संख्या : ५)		०-५	
	क) संगठन संरचना, दरवन्दी र पदपूर्ती, कार्यविवरण तथा जिम्मेवारी बाँडफाँडको स्थिति,	५	१	
	ख) सञ्चालित कार्यक्रम वा सेवाको अनुगमन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको पर्याप्तता,	५	२	
	ग) कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार तथा सरसफाईको अवस्था,	५	३	
	घ) गुनासो सुनुवाई तथा तालुक निकायबाट हुने निरीक्षण र निर्देशन कार्यान्वयको अवस्था,	५	१	
	ङ) सरकारी सम्पत्तिको लगत, संरक्षण, जिन्सी निरीक्षण तथा सोको प्रतिवेदन कार्यान्वयन स्थिति	५	३	
२.	वित्तीय व्यवस्थापन पक्ष (सूचक संख्या : ५)		०-५	
	क) निकायको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयनको स्थिति,	५	३	
	ख) विनियोजन, राजस्व, धरौटी लगायत सबै आर्थिक कारोबार अभिलेख र प्रतिवेदनको अवस्था,	५	५	
	ग) आन्तरिक लेखापरीक्षण र सोबाट औंल्याइएका व्यहोरा कार्यान्वयनको स्थिति,	५	३	
	घ) अन्तिम लेखापरीक्षणबाट औंल्याइएको बेरुजूको लगत र फछ्र्यौटको स्थिति,	५	०	
	ङ) वित्तीय सूचना प्रणाली प्रयोग र त्यसको उपयोगको अवस्था ।	५	३	
३.	सेवा प्रवाह (सूचक संख्या : ५)		०-५	
	क) कार्यालयमा रहेका सेवा प्रवाहसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने मेसिन तथा उपकरणहरु प्रयोग रहे नरहेको,	५	३	
	ख)सेवाग्राहीको समय र लागत घटाउन विद्युतीय माध्यमबाट सेवा प्रवाहको स्थिति,	५	१	
	ग)सेवा मापदण्ड निर्धारण, टोकन प्रणाली, एकद्वार सेवा प्रणाली, हेल्प डेक्स प्रणाली कार्यान्वयनको अवस्था	५	१	
	घ) निकायबाट प्रवाह हुने सेवाको नागरिक बडापत्र तथा सेवाको गुणस्तर सुधारका सम्वन्धमा उपयुक्त उपायहरुको अवलम्वन,	५	३	
	ङ) कार्यालयको सेवामा मध्यस्थ वा विचौलिया उपस्थितिको अवस्था ।	५	५	
४	खरिद व्यवस्थापन/विकास निर्माण(सूचक संख्या : ५)		०-५	
	क) खरिद कार्यको स्पेसिफिकेसन, डिजाइन र लागत अनुमान यथार्थताको अवस्था,	५	३	
	ख) खरिद विधिको पालना र प्रतिस्पर्धाको स्थिति,	५	३	
	ग) ठेक्का व्यवस्थापनमा समयतालिकाको पालना र पुँजीगत खर्चको स्थिति,	५	१	
	घ) ठेक्काको सम्झौताअनुसार खरिद कारबाहीको सम्पन्नता तथा सम्झौताअनुसार खरिद कार्य नभएको अवस्थामा त्यसउपर गरिएको कारबाहीको स्थिति,	५	४	
	ङ) तोकिएको मापदण्डअनुसार सार्वजनिक निर्माण तथा खरिद कार्यको गुणस्तर निर्क्यौलको स्थिति ।	५	३	
	कूल पूर्णाक: १०० प्राप्ताङ्क: ५१ प्राप्त ग्रेडिङ: C			

तह	स्कोर	ग्रेडिंग प्रदान गर्ने आधार:
अति उत्तम	८० –१०० प्रतिशत	A
धेरै राम्रो	६० –७९ प्रतिशत	B
राम्रो	४० –५९ प्रतिशत	C
सामान्य	४० भन्दा घटी प्रतिशत	D

Scanned by CamScanner